

"VIENYBE LIETUVINKU"

IŠEINA KAS SEREDA

Brooklyn New York.

Prenumerata metams:

Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apgarsinimų kainu klausite laišku:

J. J. Pauksztis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE

LIEUVINKU

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 27.

Brooklyn, N. Y. 3 d. Liepos (July) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

"VIENYBE LIETUVINKU"

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.

Brooklyn New York.

Yearly subscription rate:

In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Pauksztis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Metai XXVII.

Prie ateinančio laikraštininkų susivažiavimo.

Pora savaičių atgal jau tos medžiagos ji pirmiaus perbėgo laikraščius žinutė labai mažai turėjo, nes mūsu apie Chicagoje rengiamajį laikraščiai nuo dvidešimties trečią metinį lietuvių laikraštininkų susivažiavimą. I tą gandą atsiliepė prielankiai, kiek mums teko pastebeti: „Lietuva“, „Katalikas“, „Tėvynė“ ir „Vien. Lietuv.“ Kiti dar tyliai, o kiti atsiliepė negativiškai. Iš visko, kaip matosi, siemet laikraštininkų susivažiavimui pritaria tik tie didieji laikraščiai, kurių turi plačią visuomenėje intekmę, — tai yra progresiškai bepartinė spauda. Kitai ir negalima buvo tikėtis. Pakol tūli mūsų laikraščiai savo būseną pašvenčia tik siauriems kokiems reikalams, kaip va religijos, partijų, etc., patol šitie laikraščiai apie laikraščios pagerinimą mažai tesirūpij. Prisieis visuomet vesti kovą už švarią ir dorai-praklinią laikraščios stovenę tik tiems laikraščiams, katrie ligi šiai dienai pas mus pasiskliko laisvi ir nesuvaržyti jokais siaurais religios ar partijelių retėziais. Taip be rods yra ir pas kitas kultūrines tautas. Todel mes ir kalbėsime tik apie tuos plėciai-visuomeniškus laikraščius.

Du praėjusie susivažiavimai parodė, kad jie neveltu buvo sušaukti. Per susivažiavimus susipažino laikraštininkai tarp savęs, pasidalino savo patyrimais visuomenės darbe, susiaurino dvasę ir užmezgę tokius artimus ryšius, kokių ligi šiole pas mūsų laikraščius Amerikoje dar nėra buvę. Šitas vienas jau reiškia dideli žingsni pirmyn. Pirmiaus buvo šiokie-tokie tarpe laikraščių šiurkštumai, šiokie-tokie nesusipratimai, skersakiavimai, konkurenčios. Po susivažiavimų jie sumažėje ir net visai sunyk. Laikraščiams taip sakyant atsiliusavo rankos dirbtis visuomenės labui. Isto laimėjo patis laikraščiai, o dar daugiau plati visuomenė. Poros pastarųjų metų praktika parodė, kad mes galime turėti įvairias pažiūras ir laikraščių pakraipas; bet visuomenės reikaluoja visuomet galime dirbtis išvieno. Visuomenės nerūpi laikraščio įpatinė pakraipa, bet ji nori laikraščiuose rasti kuodaugiau sveikos ir geros švietimui medžiagos. Tuom tarpu ši-

Tiesa, kad lailaštininkai dar nedaug iš so pasiskirto darbo atliko. Bet ar tai laikraštininkų kaltė? Laikraštininkai y tie patys žmonės, kurių po vieną galvą ir dvanki, ir

kurie duonos kasnį pelno iš savo sunkaus ir mažai pelmingo darbo. Tūli iš jų, — ir gal net daugiau iš jų — dirba sunkiau už fabrikų darbininkus ir gal net mažiau gauna apmokėti. To del visuomenės darbas neturi būti vien ant jų užkrautas. Tas jau fiziškai negalima ir to reikalauti iš tų apsunkintų plunksnos darbininkų būtų labai neteisinga. Tuom tarpu mės ką kita matėme. Po vieno ir kitos taip daro, kurie prie laikraštininkų susivažiavimose, bet iš savo laikraščiuose nepalieka veiklo neapkalbėjė ir tinkamai aptarė, kas tik mūsų išeivystės gyvenime būtina reikia invykinti, kas tik prisidėt nors trupučiu prie liudies kultūrą, politiškų ir drauginių reikalų pastumėjimo.

Antras didelis laikraštininkų darbas — tai pajudinimas susivažiavimose pačių svarbujų mūsų visomenės klausimų. Mūsų visuomenė kaip seniau tapo dabar tebeseka paskui aikraščios vadovus. Gartum sakyti, kad patis kaštėjį mūsų gyvenimo pulsa tik laikraščioje ir atsisindi. Kaip pavieni žmonės-eikėjai, taip ir visos mūsų laukojos tik iš laikraščių sau semia ideas ir mediagą. Tokią medžiagą ir sueikia bendras laikraštininkų darbas. Abejuose laikraštininkų susivažiavimose buvo nužymėti platys visomenės veikimui programai. Dalį šių programų spildė patis laikraštininkai, alj jų inkūnijo ir tebekūnij pati visuomenė. Juk ne iškas galima vieniams laikraštininkams padaryti. Jei nė iš pareiga. Visumenės savęs turi dirbtis. Jei visi laikraštininkų užsiimėti darbai buvo inkūnyti vienais-dvejais metais; kie mis dalykams reikės demčių metų ir ligi tam ilgojutartinio ir neatlaidaus larbo, kuris be laikraštininkų susivažiavimo nei dažnai nebūtų buvę pajūtintas. Kas vieni metai ir kai mena naujas laikraštininkų susivažiavimas vis toly šitokį darba pastūmės ir naujas mūsų visuomenėi tals užsriebę. Nes pas mu pakol kas, nėra dar jokių oksliškų draugijų, kurie šitokį bepartiviski ir plauk-kultūrskai darbą varytir savo susivažiavimais ižymetū susiromene planu. Šitas darbas pasilieka akti tik tai laikraštininkų sivažiavimams.

Tiesa, kad lailaštininkai dar nedaug iš so pasiskirto darbo atliko. Bet ar tai laikraštininkų kaltė? Laikraštininkai y tie patys žmonės, kurių po vieną galvą ir dvanki, ir

yra vienas iš kiekvieno laikraščio būsenoje gyvujų klausimų. Tačiaus neteisinių gali daro tie, kurie nenorii matyti, jog kaip leidėjai, taip ir redaktoriai bei publicistai sykiu nori netik visą mūsų laikraščiją pakylėti ant augstesnės ir kultūriškos papédės, bet jie savo susivažiavimuose nepalieka veiklo neapkalbėjė ir tinkamai aptarė, kas tik mūsų išeivystės gyvenime būtina reikia invykinti, kas tik prisidėt nors trupučiu prie liudies kultūrą, politiškų ir drauginių reikalų pastumėjimo.

Gi apie antruosius laikraštininkų neprijautėjus reikia kai kitą pasakyti. Pas mūsų yra, kaip sakėm, žmonių norinčių per vieną dieną pasėti, užauklėti, nupjauti, iškulti ir sunaudoti. Jie iš laikraštininkų susivažiavimų nori stebulkli, patis niekuo neprisidėdami. Tuojaus po kiekvieno susivažiavimo išgiri: „Žiūrėsim, ką jie padarais!“ Biski palaukėjus, pamatyti koks plunksna-graužys kur rašo: „Aš sakiau, kad nieko nebus: laikraštininkai nieko neveikia“. Dar biski palaukėjus vėl pamatyti: „Nusivyliau iš laikraštininkų ir jų nutarimus šiauduoja palaidojau!“ (tikras faktas!). Ko tokie žmoneliai norėjo ir ko jie laukė, nežinia. Vienas dalykas aiškus — jie laukė stebulkli, patis niekuo neprisidėjė. Mat kur-kas yra sunkiai dirbtis, negu iš už kampo „kritikuoti“. Tokių dvasės džiovinių visuomenė buvo išvargiai kada išsiveis. Jeigu laikraštininkai neturėt savo susivažiavimų, tai jie laikraštininkus šitaip kritikuotu: „Žiūrėk, kaip dar susivažiavimus laikraštininkai vokiečiai, angliai, rusai, francūzai. O mūsiškiai miega!“ Jeigu mūsų laikraštininkai susivažiuoja, tai jie vėl gi nei patis prisideda prie to, ir paskui su paslėptu džiaugsmu sneka, kaip tiems laikraštininkams sunku šitas darbas atlikt. Apie tuos „kritikorius“ šnekant prisimena ta pasakelė apie malūninką, kuris su savo sūnum išjojo turgun ir niekaip neintiko pėstiemsiamis neikatauskiamis ant vieškelio.

Ar išvyks šitas susivažiavimas ir kiek laikraščių jisai prie savęs patrauks, tuoju matysime. Mes tikime, jog išvyks. Tada jisai ir parodys, ar šiai metais mūsų laikraštininkai ir visuomenė plačiau suprato šitą svarbų kultūros darbą. Mūsų nuo-

monė tebėra ta pati, kad laikraštininkų susivažiavimai yra vienintelė išstaiga, kuri mūsų visuomenei praskis platesnius kelius. Tūli be rods dar mano, kad geriausis iš tų suvažiavimų nuopelnas, — tai išvedimas švaras ir etiškos laikraščios. Be abejonės, kad taip yra. Tačiau da tai permanas būtų nuopelnas. Laikraščių didžiausis uždavinys palaikyti plačiausį demokratiškų tekiemų visame mūsų gyvenime. Galės siausti tamsiausis reakcija aplinkui; galės lekioti vėl gi rėksnių gaujos po saliūnus ir gatvių kampus, ir visuomet jie užsidūrė ant reališko gyvenimo liepsnų nusvils savo sparnus. Mums prisieis amžinai palaikyti rimtą ir demokratišką srovę publicistikoje, literatūroje, politikoje ir plačiausiam kultūros vieškelyj. Vat del komisijos laikraštininkams reikia metinių susivažiavimų. To reikalauja patsai liaudies gyvenimas, kuriam laikraščiai turi tarnauti. Reakcionieriai ir peteliškės visuomet dingsta: vieni tam siuose liūgynuose, kiti ant ugnies susvila. Tuom tarpu rimtės demokratiškų veikėjams visuose amžiuose, visose šalyse ir visokių sunykmečiuose prisieina uolos stiprumu atstovėti ant kultūros vieškelio prie visokias audras. Retai liaudies šitą suprant. Ji reikalauja visko greit. Laikraštininkai neprivalo lukoti nuo liudies liauru šiandien už savo darbus. Atėis nuopelnų pripažinimas tik gal iš liaudies vaikų. O gal ilgainiu mūsų pirmeiviškieji laikraštininkai dar ir aukščiaus — dieina po dienos, metai po metų taip pakeravys mūsų visuomenę, kad sutrauks po pirmeiviškai-demokratine vėliava vis rimtesnius ir surimtęjančius mūsų tautiečius, mūsų publicistus, mūsų veikėjus. Tada darbas paslengvis. Mūsų laikraščios Alfa ir Omega turi būti — palaikymas demokratinių srovės, kuri galiau palaikyti tik per bendrą darbą ir susivažiavimus.

♦♦♦

Pribūk laimė, atsiras gentis ir priešliai.

Svetimus daržus laistai, saviems džiüstant.

Kuri katė pieno nelaka.

Taip čia svečiai lankosi, jog ir troba per metus nešluota.

Semki lapus, dangian nieko nebus.

Leki kaip sakalas, tupies kaip vabadas.

Augtas miškas, liemuo liemenų plaka.

(Vysk. Baranausko užr.)

Peržvalga.

// Grešia Lietuvos ūkininkų sumulkėjimas. „Liet. Ukin.“ (N 22) ižengiamuoju straipsniu ragina: „Reikia padidinti valstiečių ūkis“. Nurodo, jogei kasykis Lietuvoje ūkiai eina smulkyn. Pilnažemių ūkininkų, po 20-30 dešimtinių turinčių, skaičius eina mažyn. Kauno gubernijoje, Siaulių ir Panevėžio pavietose tokiai ūkininkų bera 30 ant žedno šimto; Ezerėn ir Telšių bera vos 20, o Kauno, Vilkmergės ir Reseinių nedaugiau 10! Vilniaus gubernijoje gal ir tiek nebėra. Daugiausiai dabar rasi ūkiai po 5-8 dešimtines. Na, ir ant tų auga tris keturi broliai, kurie vėl skaldys savo žemele. Kitur gyvena gerai ir ant 5-8 dešimtinių, bet ne Lietuvos. Mūsų broliai nesimokina amžinai leidžiasi vieni kitu i mokslus, kaip tai daro latviai. Kas iš to žemės skaldimosi? Ilgaimini Lietuva pavirs į bobilių kaimus. Todel „L. U.“ pataria susidėjus kaimynams pirkinėti dvarus, tuomi pasidaugis didesnių ūkių.

Patarimas ant laiko geras. Bet jis paviršutiniškas. Netruks lieťuviai ir dvarų išskaldyti. Mums rodos reikti visupirmu atkreipti akis ant žemdirbystės mokyklų ir kooperaciją. Juo daugiau mūsų kaimiečiai turės žemdirbystės mokyklus, kaip tai daro latviai. Kas iš to žemės skaldimosi? Ilgaimini Lietuva pavirs į bobilių kaimus. Todel „L. U.“ pataria susidėjus kaimynams pirkinėti dvarus, tuomi pasidaugis didesnių ūkių.

Patarimas ant laiko geras. Bet jis paviršutiniškas. Netruks lieťuviai ir dvarų išskaldyti. Mums rodos reikti visupirmu atkreipti akis ant žemdirbystės mokyklų ir kooperaciją, tuo arčiau pažiūrėti žemės našumą ir iš 5 dešimtinių gaus tiek, kiek dabar gauna iš 20 dešimtinių. Taip daro finai ir skandinavų kaimiečiai. Koperacijos vėl gi priglaus apie milijoną žmonių prie savo tėvynėje darbo ir stambinimo Lietuvos pramonės. Juk ne vien iš žemės visa šalis verčiasi, bet ir iš to, ką pasidaro ir ką savo šalyje suaudoja.

// Prie laikraštininkų susivažiavimo. Lietuvių Laikraštininkų III-čiam susivažiavimui, kuris atsibus Chicagoje, pritaria ir „Tėvynės“ redaktorius, p. V. K. Račkauskas. Jisai ižengiamuoju „Tėvynės“ (N 26) straipsniu pabrėžia tą pačią mintį, delei kurios buvo kviečti ir abu pirmieji susivažiavimai, būtent — mūsų laikraščiai reikia pakelti „ant tokios papedės dabar ir gyvename“. Laikraščiuose verda kova ne už principus, bet už asmeniškumus (pri-dursim: tūli šauniai kovoja už principlais padengta paprastą pilkių bižn...). Tas puldo žemyn skaitytojų protą, „Žmogus, nuo puolės pažeminim, yra demoralizuojamas, jo protas nebesiplyčia, jo mintis gauna siaurutę pakraipa, temato gyvenime viena taška, o nebemato daugybės kitų. Toks auklėjimas žmonių ateicią

ra pragaistinas". Tikra tessa. Jokia egyptinė plėga, jokie per sekojimai, jokie žmonijos paklydimai nevaro draugijos prasūtin, kaip paklydimas laikraštijos „Geltonieji“ laikraščiai tokia blėdžiai atneše mūsų žmonių kilime augštyn protiškai, kokios mūsų historija dar nematė. Ir visų mūsų augščiau kultūriskai stovinčiu laikraščiu ir veikėjų priedermē ši ta atitaisyti—atyginti.

// Dvi nuolatinės lietuvių aktorių trupos. „Liet. Žin.“ (N 56) rašo, jogei dabar (Kauno gub.) yra dvi nuolatinės „skrajojančios“ aktorių trupos. Viena trupa yra pačiamame Kaune; šita su rinko A. Vitkauskas. Antroji trupa gyvuojančiai jau nuo 1905 m., kuri pirmiaus veikė tik Mažeikių apylinkę, o pernai vasarą su dieneliu pasisekumā važinėjusi po Šiaulių ir Telšių pavietus, kur i trumpą laiką surengusi 15 vakarėlių-teatrų; šita trupą veda J. Vaičkus, Peterburgo universitetas studentas; jisai šiemet pasiryžęs su savo trupa važinėti po visą Lietuvą. Vidaus ministerija jau dėvusi ir leidimą rengti teatrus Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gubernijoje. Šiaisiai metais ši trupa žada statyti: **dramas**: „Ponas ir Mužikai“, „Kova“, „Vaidelutė arba žemaičių krikštas“, „Pietro Caruso“, „Genovaitė“, „Pilėnu kungingaikštis“; **komedijas**: „Be šulo“, „Gaila usų“, „Apsiriko“, „Velnias ne boba“, „Amerika piritye“.

Tai turėsimė Lietuvoje dvi nuolatinės aktorių trupas. Jos subudavos pamatus būsinčiam Lietuvos teatrui didesnėse palyse. Kažin kada mēs amerikiečiai-tinginiai sutaisysime nors vieną skrajončią trupelę?..

// Reikia mums kuodaugiau technikos mokslo: — taip lietuvių visuomenė akina p. Ant. Jaroševičius Vilniaus „Vilties“ (N63) įžengiamuoju straipsniu: „Technikos mokslo reikalingumas“. O kam šitas mokslas yra reikalingas, tai jis toliaus šitaip išdėsto: „Mēs dejuojam, kad pas mus nėra pramonės, nėra amatų; kad liaudis, neturėdamas uždarbą, yra spiriama jų svetur jieškoti. Ir kur gi gali būti pramonė arba amatų išsiplėtojimas, kad mēs neturim reikalingų žinovų, tinkamus specialistų. Visokie gyvenimui reikalingi dirbiniai kaip: mūrias, sodo, klijus, terpentinės, aliejus, krakmolas ir daugybė kitokių, kurių be didelių išlaidų galėtų būti čia-pat gaunami, ateina pas mus iš kitur. Mažiausio daikteliu mēs patiši be svetimtaūčių negalim pasidaryti!“

Iš tikro, lietuvių težino tik pirkti, o ne pas save pasidaryti. Milžiniškos pramonės galėtų Lietuvos būtų padaromos, nes ant vienos yra visokios medžiagos ir daugybė svetur emigruijančių darbininkų. Sakysim: kiek tai galima būtų užvesti tekstilių-audeklinių išdirbinių iš linų ir vilnos, jeigu būtų užtektiniai pačių lietuvių technikų ir būtų rimta suorganizuoti kapitalai. Vokiečiai mus viesoj būdami senai būtų inkūrė technikos mokyklas ir fabrikus. Reiktu nors amerikiečių lietuvių jaunuomenei pasiskubinti čia griebtis technikos mokslo, kuris čia lengvai prieinamas. Keletas šimtų jaunaičių-technikų paskui Lietuvoje atrastų sau plačią dirvą.

// Vidūnas apie rašybą. p. Vidūno laikraštis „Jaunimas“ prasitaria apie rašybą, pateisindamas savo vartojamą originalę rašybą, kuri esanti „lietuviška ir skaidri“ bei nurodydamas, jog jogei to laikraščio leidėjų būsių ti prezidentą demokratai. Tā ma-

dabar didžiuos lietuvių vartoja ma rašybą yra „sąjunga lenkų ir čechų rašybos“. Jisai patartu priimti savišką rašybą. Pv. „č“ būtų nereikalinga, nes to vietoj būtų „tš“. Jisai priešingas ir pries tą daugumą „stogelių“ ir „uodegių“ ant mūsų litary. Kalba taip gi apie reformas ištariame svetimų žodžių (iš graikų, latinių, etc. kalbų). Pagiria „Aušrinės“ rašytojus, ypač K. Bytauta, kurie svetimus žodžius lietuvinia, pv.

Sako: „Pagaliaus jau tiek pradysio tūli, jog reikalauja lietuviškai ištarti ir žodžius iš latinų ir graikų kalbų. Seniaus tarėmė tuos žodžius, kaip juos mums kiti, būtent vokiečiai, rusai ir t. paduodavo. Ypačiai tai darėme su kitataučių vardais, paveikslui: franeūzas, šveicaras; rodos reikėtu sakyti: frances, šveicas“.

// Chicagos Dramos Draugija— rašo „Lietuva“ (N 25), jogei ji ateinančiu sezonu nutarusi pastatyti ant scenos šiuos dramos ir komedijos veikalus: 1. „Gvyvieji Nabašninkai“, 2. „Nuo degtinės“, 3. „Su mielu noru“, 4. „Joninės“, 5. „Inteligentai“, 6. „Dumblynė“. Tas repertuaras esas dar nepilnas. Žada vėliaus jį daplidyti. — Kitojie vietoj mēs su pasigérējimu rašēme apie dvi Lietuvoje skrajjančias trupas. Šitoji chieagiečių žinutė nors truputį jau užtveria didelė spragą mūsų teatro darbuose ir stoką nuolatinės trupos. Chicagos Dramos Dr. ja regis da pirmutinė mūsų visoje išėivystės historijoje drėjo nusisymėti lošimui didelį gerų dramų ir komedijų programą. Linkime geriausios kloties ir ištvermė!

// Sumano Prūsų Lietuvių Susivienijimą „Jaunime“ už geguži p. J. A. pakelia labai svarbū klaušimą. Pastaraisiais metais auga Prūsų lietuvių tautinis susipratimai, kuris apsireiškia štai kame: naujos lietuvių kultūrinės draugijos ir draugijelės dygsta po kaimus ir miestelius. Bet nėra dar tokio centro, kuris išdirbinėtū ištisai Prūsų Lietuvos politiškai ir kultūrini programą, kuris nurodytu visoms draugijoms ir pavieniais veikėjams kelius, būdus iš priemonės Prūsų lietuvių gyvenimo auklėjimui. Tokis centras turėtų būti pačiose draugijose, — vadinas: reikia Prūsų Lietuvių Susivienijimo. Toki p. J. A. ir pataria užmegsti. Tai būtų svarbus žingsnis.

// Iš Petrausko kelionės. Iš savo kelionės į Lietuvą M. Petruskas šiaip rašė: „Jau aš Berline. Du kart buvau operoje, aplankiau kelius muziejus ir buvau klausyti kvartetistų. Operos būtas dailus, bet nedidelis, sulyginus su Milano ar Paryžiaus. Paryžiaus operos būtas dailiausis. Choras ir orkestra čia gana gera, bet solistai gana prasti, ypač negeras jų giedojimo būdas. Nors vokiečiai profesoriai su paniekiniu šneką apie italių mokyklą: „keine italienische method“, bet pačiu vokiečių dainavimo metodas visai prastas“.

Berželio 14 jau rašė iš Vilniaus: „Esu Vilniuje. Laimingai ši ryta atvažiavau. Dabar esu ant Liet. Dailės Parodos. — Paroda graži ir paveikslų gana dang“.

// Paskalai apie naują laikraštį. Iš Chicagos kažin-kas paleido paskalus ir jau pasipylė laiškai nuo „draugu draugams“, jogei Chicagoje esą rengiama išleisti naują lietuvių kalba laikraštį, kuris eisiai net tris sykius i savaitę. Tie patis paskalai tvirtina, jog jogei to laikraščio leidėjų būsių ti prezidentą demokratai. Tā ma-

lgandas, o redaktorium — Jur gelionis.

// Blaivininkų seimas. Waterbury leidžiamas (mimeografu, rodos, spaustinamas) laikraštukas „Šviesa“ (N3) praneša, jogei „Lietuvių Rymo Katalikų Pilnųjų Blaivininkų Amerikoje Susivienijimo“ seimas šiemet atsibūsias Chicagoje, Ill. Visų Šventų parapijose, pér 27, 28 ir 29 rugpjūčio.

// Prie Olševskio encyklopedijos. „Lietuvas“ N26, tilpo p. A. Olševskio atsakymas encyklopedijos redaktoriams pp. Kl. Jurgelionini ir A. Laliui, ant jų atsiliepiamo — tokio pat, kaip mēs indėjome praėjusime „VL“ N. Olševskis savo atsakymے nurodo, kad po metų darbo pasirodė mažoka pačios redakcijos raštų parašyta, todel jisai pasiūlės mokesčių: Jurgelionini nuo 3 žodžių po 1e, o Laliui nuo 4 žodžių po 1c. Tada redaktoriai ir pametę darbą. Olševskis sako, kad encyklopedijos darbas vistiek eisiai pirmyn, jeigu tik pasiseks kitus redaktorius gauti. Tada tik pačios encyklopedijos darbą, jei nerasis atsakančiu žmonių.

// „Lietuvių Daktarų Draugija Amerikoje“ — po tokiu vardu berželio 9. susitvėrē Chicagejo lietuvių daktarų draugija. Ji tikisi sutraukti į save visus Amerikos lietuvių daktarus. Šiuo tarpu draugijon prisdėjo šie Chicagos daktarai: A. Graičiūnas, A. K. Rutkauskas, J. Kulis, A. Juška, S. Brindza, A. Žimontas, Zuzana Aldona Rutkauskintė. Pirmininku „Lietuvių Daktarų Draugijos Amerikoje“ tuom tarpu išrinktas Dr. A. K. Rutkauskas. Draugijos vyriausis būsių tikslias — kovoti su netikrais ir prigavingais „daktarais“, „klinikomis“ etc.

// „Draugas“ persikėlē „Draugas“ 26 N pranešė savo skaitojams, jogei šis jo numeris Wilkes Barréje išėjės paskutinis. Redakejiai ir išleistuvė Šiominis dienomis persikelia į Chieagą. Eisiai dabar iš- po šitokio adreso: „Draugas“, W. 67th str. So. Talman ave, Chieago, Ill.

// Naujas mėnesinis. Gavome 1-mą N naujo mėnesinio laikraštuko „Pavasaris“; laikrašteliis yra skiriamas kaimo jaunimui ir gana švariai išrodo. Didumo 6x9, pusl. 32. Už redaktorę pasirašo T. Kobėlinskaitė. Eina Kaune: Šoseinaja 24.

// „Keleivis“ apskūstas — taip praneša „Draugas“ N26. Rašo: „Kun. Bukaveckas, Worcesterio klebonas, padavė teisman „Keleivio“ leidėjus už kriminališką šmeižimą, indėtai 23-čiam laikraštio numeriję. Teismas atsiliks 12 d. liepos, So. Boston“.

Politikos savaite

AMERIKA. Potam, kaip Chieagoje p. Taftas liko vėl pastatytais kandidatu į prezidentą, rodos nėko neliko, kaip laukti ateinančio rudens ar balsuotojai jį lapkritį išrinkti. Bet ant kelio pasirodė akmuo. Iš republikonų išsiskyrė nauja progresistų partija, kuri nora neoficiališkai, bet jau pastatė savo kandidatu p. Roseveltą. Republikonų partija galės vienai suskilti ir galės lengvai išrinkti prezidentą demokratai. Tā ma-

to Taftas ir jo šalininkai. Todel nori iš republikonų partijos išvalyti progresistus. Visus Roosevelto šalininkus ketinama nuo republikonų tiketų valstijoje prasūtinti. Dapildys tiktais Tafto šalininkais arba „reguliariškais“ republikonais.

Roosevelto šalininkams prisieši stiprinti savo naują „Progresistų Partiją“ tiktais iš savo žmonių. Jie tikisi daugelį patraukti, kaip iš republikonų, taip iš demokratų, socialistų ir kitų abazų. Mat Rooseveltas pačių savo partijai skardų obalsi: „Nevogkl!“ Žada politikoje ir valdžiose išvesti valgilius ir grafterius. Žada persekioti trustus. Žodžiu sakant, Rooseveltas žada vėl išskelti viršun galvą savo garsiajai „Big Stick“ (Didelė buožė), su kuria sýtravo būdamas prezidentu. Taigi jis pasitiki, kad jis parems iš visu partiju liaudis, kurioje jis savo laiku buvo labai populiaras.

Demokratų konvencija Baltimorėje šiai savaitei turėjo karštus imtynes. Suvažiavo nominuoti kandidatų į prezidentą ir vicepresidentą nuo savo partijos. Demokratų partijoje taip jau yra dvi frakcijos: pirmieji ir konservatai. Pirmieviai, vedami garbingojo Bryano, išstūmė priešakinio tokios radikalės kandidatą, kaip Underwood ir New Jersey gubernatorius Woodrow Wilson. Konservatai griežtai pastatė ir turėjo surėmę Champ Clark, dabartinių atstovų rūmo kalbėtoja. Išpradžiu ir Bryanas rūmė Clarką, bet paskui pamelė. Mat pasirodė, jog Clarkas labai arti sėbraujasi su New Yorko garsiaja sukčių banda — Tamany Hall. Todel Bryanas ir pakreipė dalį konvencijos nuo Clarko. Per keturias dienas įjo nominavimai. Balsavant 26 sykius, Balsų didžiuma svyravo tai ant Clarko, tai ant Wilsono. Bet pilnos didžiumas del nominacijos nei vienas neigaudavo. Balsuojant 26-tą sykių ture: Clarkas 463, Wilsonas 407, Underwood 112, Harmon 29. Šiuos žodžius rašant (panedėly) dar nežinia buvo, kas laimės: ar konservatai su Clarku, ar pirmieviai su Wilsonu. Jeigu pirmieviai prakištų, tai eina gandas, kad Bryanas pirmievius demokratus pavesias Rooseveltui, kad remtų „Progresistų Partiją“. Bet tai dar tik paskalas. Bryanas nėra dar tokiu galingu demokratų valdonu.

ANGLIA. Šiančių komūnų rūmė vėl pakilo audra priešais premjerą, Asquith. Berželio 25. sufragistės norejosi išveržti parlamentu ir reikalaudamos paleisti iš kalėjimo savo drauges, išdaužę stiklinių durų šibus. Vos galėjo sustabdyti jų išveržimą. Dalykas eina iš apie tas sufragistes, kurios buvo pasmerktos kalėjiman už langų daužymą Londone. Dabar jos kalėjime veda badavimo streiką, o valdžia liepia jas varu peneti. Socialistai ir darbiečiai reikalauja sufragistes paliuosuoti. Ant to premieras Asquith pasakė: „Jos būtų veikiai paliuosuotos, jeigu duotų Home Sekretoriui prižadą, kad daugiau nedaužys langų ir nenaikis žmonių turto“. Tada socialistas Lansbury pašoko ir įmėtė šaukti: „Asquithas žino, kad moteris tokį prižadą negali duoti. Jis esate žemiaus paniekių. Jis vadintas džentlmenais, ir per prievertą penit ir mušat moteris. Jis privilote būti išvyti iš viešo gyvenimo. Bajuriausis anglų historijoje daiktas mušti nekaltais moteris!“ Potam parlamente pakilo tokis trukšmas, kad rūmu speakeris pagrumojo Lansbury išmesti laukan. Spauda

vienbalsiai (išimant socialistų laikraščius) nupeikė Lansbury už Asquito išniekinimą ir pavadi-nimą jo žmogžudžiu.

Kaip jau žinome, Anglijos pavaldinė, Katarina Ma-lecka tapo Rusijoje paliuosuota ir paties caro vardu išvaryta iš Rusijos. Del to viso komūnų palatoje atstovai prašė valdžią paaškinti dalyką. Jiems atsakė Sir Ed. Grey maždaug sekancių: „Aš gavau žinią, jogei Rusijos imperatorius paliepė Maleckai iš Rusijos išvažiuoti. Kadangi Ma-lecka Rusijoje, prisidėdama prie lenkų revoliucijos taip elgesi, kaip Britanijos pavaldinys, sverėt apsigyvenęs, neturi tiesos elgintis, tai aš manau, kad rusų valdžia gera padarė ją nubaustama; ir jeigu dabar caras jai atleido ir paliepė išsidanginti, tai aš manau, kad mēs tą rusų valdžia padarėm paskolą iš \$300,000,000, nors apie šią paskolą pirmiaus buvo tick vargo padėta. Tūli politikos žinovai mena, jog chinų valdžia prie to sukurstę Rusija ir Japonija, kurinodvi nori inkišti Chinijai savo pinigus ir turėti tenai savo intekmę.

KUBA. Paskalai paėjo, kad Kubos revoliucionierius esą mėgina papirkti. Ir papirkti nori ne kas kitas, kaip prezidentas Gomez, prieš kurį ir pati revoliucija užsikūrė. Kokai ten paralytikas Eugino Lacoste, prezidento vardo pasiūlės revoliucionierų vadams Estenoziui ī Ivetonui \$25,000, kad tik revoliucioneriai padėtų ginklus. Tuom tarpu šitie nori su Gomezo agentais į jokias tarybas eiti.

VENGRIJA. Laikraščiai pilni vinklių komentarių apie nesenai atitinkus Budapešto parlametinį skandalą. Deputatų rūme iškilo kota tarpe pirmievių atstovų ir valžios šalininkų. Cielas keles dienas tėsėsi parlamete vaidai ir nė rankomis kai-kurie darbavosi. Budinė stovėjo pašaukti policija ir vieną po kitam išvedavolaukan triukšmingesnus atstovus. Opozicijos deputatą Pap, po ilgs kovos, vos ištęsė šeši mėnesi tasargai. Už tokį elgimąsi su deputatis pirmieviai kaltina prezidiū. Grafas Appony, kuris taipgi yra opozicijoje, rezignavo iš vieto pirmojo vengru tarp-parlamentinėje grupėje. Jis sa-ko, jam gėda dabar susinešti su deputati prezidentu, kuris savo vardu stepė, pašaukdamas parlamentą policija.

Su vien tuo sarysyj atsitiko ir tragedij. Deputatas Kovalė pasi-kesino ižnūdymo grafa Tissu, o paskui patsai nusizūdė. Pirma to jisai pačiai imparatoriui rašta, kuriam reikalauja atnaujinti Vengrijos konstituciją ir kad imperatorius nuo savęs prasišalintu nelemtus patarebūs, kurie austriokai nauai vengrus išnaudoja. Čia gyvainiškova už apgynimą vengrų iteresų prieš austriokus. Bet kaijuoju apginti, jei negera konstitucija? Suprantama, kad vengrai išperra konservatoriai. Dabartinių prieskončių supratimai.

Dabar socialistai šią bruzdejimą perlė į provincijų miestus, kuriuose agituoja už rinkimų reformas. Daugelyjų viefų ivyko demonstracijos. Kitur būna ir šiurkštymojavojai. Taip va Debrecenoje išdužyta grafo Tisso palociuje langai ir sukulta du tramvajai.

CHINIA. Laikraščiai plačiai paduoda nias apie didžiai sukilus patriuomė chinų kariuomenėje, taip visuose liudinės slugos minėtiose miestuose. Susitvėrė ip vadinamas „Tėvynai išda“ į kurį dabar

Troy, esanti pasižadėjusi kasdi-
nā duoti uždykā maistą del 7000
streikierų vaikelių Londone.

X Koreos konspiratorių byla.
Korea vėl pasigirdo laikraščiuose.
Šita varu prie Japonijos prijungta
viespystė kovoja pries japoni-
nų valdžią visokiai būdais. Pas-
tarų savaitę japoniečiai Seoule
susekė net milžinišką koreiečių
suokalbi ant vietinio general-gu-
bernatoriaus, japono grafo Te-
rauchi gyvasties. Suėmė 223
konspiratorius. Dabar ant jų
prasidėjo Seoule grandiožiskas
teismas.

X Chinų premieras atsisakė.
Chinų premieras Tang Šao Yi
atisakė iš vienos. Deleji viespata-
jančios Chinuose anarchijos jisai
ingavęs nervų suirimą.

X Vaikiukas atidengė kometą.
Londone karališka astronomų
drangija priemė už sąnari 17 me-
tų vaikiuką, vardu Stevenson.
Tai jaunas studentėlis, kuris per-
reitame rugsėjį atidengė naują
kométą.

X Vėl sufragistės siaučia. Su-
nauju smarkumu pradėjo Anglijos
sufragistės savo agitaciją.
Manchesterje pačios ofiso iš-
daude langus, o Londone viena
stipra moteris, pasitikusi baliuje
premierą Asquitą taip smarkiai
už krūtų supurtė, kad tasai sukri-
to be kvapo.

X Susprogo balonas. Vokietijoje,
ant Dusseldorfio stoties, sus-
progo garsaus Zeppelinio ballo-
nas „Schwaben I.“ Jam užside-
gus sužeista 34 kareiviai ir kele-
tas darbininkų.

**X Popežiaus akis ant ameri-
konų.** Iš Amerikos pribuvė Ro-
mon vyskupas Farrelly iš Cleve-
lando. Jiedu su popežiumi ilgai
taręsi apie religijos ir politikos
reikalus Amerikoje, ypač apie
renkamą prezidentą, koki katali-
kai turėtų paremti. Ką nutarė,
tas yra dar slapta.

**X Salaveišių „generolas“ at-
vyks.** Garsus „Salvation Army“
inkurėjas, aklas senukas „Genero-
las“ Booth, ketinas šiemet iš Lon-
dono atkeliauti Amerikon su pro-
paganda.

bėgo.

**III Stolypino užmušimo atbal-
siai.** Kievo teismo palata nagrinė-
jo bylą tūlo Černago, kuris buvo
tuojaus po Stolypino nužūdymui
areštuotas. Pirmiaus buvo manyta,
jogei Černyj yra Bogrovo sēbras.
Bet išsiaiškino, kad jis su tuo nieko neturi. Rado jį esant
nariu Kievo anarchistų-komunis-
tu organizacijos, ir už apliplėsimus
dabar jį pasmerkė 6-ms metams katoren.

III Paminklas Aleksandri III.
Nuo 29 gegužės iki berželio 5 die-
nai (seno st.) Maskvoje traukėsi
didelės iškilmės, atidengiant ca-
rui Aleksandri III. paminklą.
Pribuvo caras Nikolajus su savo
gimine. Čia tarp kitko suvažiavo
iš visos Rusijos net ir valsčių se-
niūnai bei stanicų atamanai, ku-
riems buvo išskelti iškilmingi pie-
tus. Apart to caras liepė sostapi-
lės bėdiniems per 30, 31 ir 1
berželio duoti už dyką 25,000 pie-
tu. — Šito paminklo pastatymui
buvo surinkta Rusijoje 2,388,586
rub. aukų.

III Išsiaiškina žydų nekultumas.
Jau antri metai, kaip Rusijoje te-
siasi skandalas apie nužūdymą
Kievoje vaikiuko Juščinskio. Žy-
dų neapkentėjai suvertė bėdą ant
žydų, būk jie tą vaikiuką nužū-
dė del „krikščioniško kraujų ma-
cams“. Teismas surinko daugybę
dokumentų, kurie tos tragedijos
dar nešiaiškino. Dabar gi laikraštis „Kievianin“ apskelbė
savo ilgai rinktus faktus, kurie
aiškių prirodo, jogei Juščinskis už
mušę ne žydai, bet paprasti va-
gis, kuriems šis vaikiukas pirmiaus
patarnaudavo, bet vėliaus
pradėjo juos išdavinėti. Užmušė-
jai Rudzinskij ir Latyšev jau da-
bar katorgoje už kitą bylą, trečias — Signajevskij atbūna kalė-
jimą už vagystę. Taip tad nuo žy-
du nuima plėmą.

**III Iš Lenos darbininkus išva-
ryys.** Aukso kasyklėse Lenoje
(Siberijoje), kur nesenai buvo su-
saudyta 270 streikieriai, vėl suju-
dimas. Mat darbininkai nepri-
ėmė naujų išlygų, kurias kompanija
pastatė, todėl Irkutsko gene-
ral-gubernatorius liepė visur iš-
kiliuoti apskelbimus, kad tie, kurie
neprūmis išlygų ir geruoju ne-
išvažinos iš Lenos per 7 dienas,
tie bus administrativišku būdu iš-
gabenti tėn, kur jie išvažiuodami
susiraše į partijas.

III Lietuviai Mokslo Draugijos.
Visuotinasis Mokslo Draugijos
susirinkimas prasidės birželio 12
(25) dieną iš ryto. Ligšiol refe-
ratų skaičių prižadėjo:

1. **Vydūnas:** „Evoliucija ir Ti-
kyba: a) Dabarties sąmonė ir
tikyba; b) Evoliucijos laipsniai
ir veiksniai; c) Žmogaus pažan-
ga ir jos akstai; d) Draugija
ir pavienis žmogus, atsižvelgiant
i pažanga ir tikyba“.

2. **Kun. M. Gustaitis:** „Kun.
Antanas Tatarė, pirmutinis mū-
sų švietėjas Suvalkų gubernijoje“.

3. **Kun. J. Žiogas:** „Narkūnų,
Radysių ir Mičiūnų kaimų kapi-
nės“.

4. **Sofija Čiurlionienė:** „Dras-
Vineas Pietaris“.

5. **A. Janulaitis:** „Lietuvos dva-
rininkų ir žydų santykiai XIX
šimtmecio pradžioje“.

6. **Kun. P. Kemešis:** „Lietuvos
vartotojų draugijos“.

7. **Dras P. Avižonis:** „Aklybė
ir trachoma Lietuvoje“.

8. **J. Kriščiūnas:** „Mutacijos
(De Frieso) ir variacijos (Darvi-
no) evoliucijos teorijos ir kokį
svarbum turi tos teorijos agro-
nomijoje“.

9. **Leonas Gogelis:** „Galvijų
kraujaligė Lietuvoje“.

10. **L. M. Draugijos Komitetas.**
„Liet. Žinios“.

PETERBURGAS. p. K. Büga
pabaigė Peterburgo universita-
tėje kalbų skyrių ir gavo pirmojo
laipsnio diploma. Kai kurie
profesoriai rūpinasi palikti jį
prie universitato.

MASKVA. Šiemet baigė Mas-
kovos universit. teisių fakulteta
stud. P. Dovydaitis. Gavo pirmojo
laipsnio diploma.

Korespondentas.

LEKĘČIAI, Naum. aps. Suv.
gub. Po dvieju metų rūpesnių,
galop, gavome Suvalkų gubernato-
rius leidimą atidaryti Lekę-
čiuose taupomąją-skolinamąją

draugiją vardu „Pagalba“. Šios
drangijos steigimui daugiausia
rūpimosi Lekęčių mokytojas p.
Viktoras Jokūbauskis. Draugija
veiks dviejuose valsčiuose: Da-
bravalėje ir Svetosine. Berželio
2 buvo tos draugijos istegiamas
susirinkimas, pasirašė 35 žmo-
nės, daugiausia ūkininkai. Iš tų
35 žmonių tarpo išrinko slaptu
balsavimui į valdybą 4 žmones:
pp. Joną Kriauciūną, Viktorą Jokū-
bauskį, J. Blažį ir V. Laurinaitį.
Taip-pat slaptu balsavimui į
tarybą išrinko 6 žmones: kun.
V. Slavyną, Lekęčių kleboną,
kun. J. Skinkį, Panemunės klebo-
ną, ir keturius ūkininkus: pp. J.
Matusevičių, J. Mockevičių, S.
Tamlaitį ir V. Tamulaitį. Susi-
rinkimas nutarė pradėti veikti
nuo berželio 2. Pajus — 25 rub.
Pajininkais priimami tik tų dvi-
jų valsčių žmonės.

Namiskis.

ROKISKIS. Cia ant vartotoju
draugijos krautuvės durių ir lan-
gų riogso dar visai nesenai pag-
mintos iškabos: „Wisokios ma-
láwas, tomamilęj ir kit.“ Viešo-
se istaigose neturėt rasti vėtos
lietuvių kalbos paniekinių.

Atvažiavusis.

KRIUKAI, Naum. apsk. Vie-
tiniai Suvalkų gub. dvarininkai,
gyvenantieji pagal Nemuną, nu-
tarė šiemet pravesti iš Kauno į
Gelgaudiškį telefoną. Telefonas
eis pagal Nemuną Suvalkų gub.
krantu. Vyriausioji stotis bus
intaisyta Kriukuose. Jau gautas
iš Vilniaus paštų ir telegrafų val-
dybos tam tikras leidimas, jau
vežama stulpams medžiaga. Už
2–3 mėnesių darbas būsių pa-
baigtas.

Vaideliotas.

Miškų apsauga. Vašokėnų dva-
ro (Ukmurgės apsk.) savininkui
Andrejevui ir Arslos dvaro (Tel-
šių apsk.) grafiniei M. O'Rur-
kienėi miškų apsaugos komitetas
uždraudė kirsti miškus per 20-ti
metus.

Vilnius—Maskvos geležinkelis.
Netrukus ministerijos taryba
svarstystant sumanymą naujų
geležinkelį. Pirmoje eilėje esas
sumanymas tiesti Vilnius — Ma-
skvos geležinkelį. Būsiant tai
kaip ir šaka didžiojo Europos-Si-
berijos geležinkelio.

Rygos Latvių Ūkio draugija,
kaip praneša „S.-Z. T.“, žadanti
netrukus išteigti savo skyrių
Kaune.

Perkūno užmuštas. Peledžiūnų
sodžiuje, Raseinių ap., gegužės
10 perkūnas užmušė 12-kos metų
vaiką Jonuką Maželą.

Naujas garo malūnas. Dambava-
bos ūkio draugijė netrukus ža-
danti išsitaisyti savo garu varo-
majį malūnų netoli nuo Labos ge-
ležinkelio stoties, Panevėžio ap-
skrities.

Kiek yra Prūsuose lietuvių?
Pasak Prūsų vyriausybės surink-
tų žinių, 1910 metais lietuvių
Prūsų Lietuvoje buvę išviso tik
96,567 žmonės; gyvenę jie 83 pa-
rapijose. Tik 20 parapijų lietuvių
buvę daugiau, kaip 50%, kito-
segi mažiau, buvę net tokius
parapijus, kur iš 3–5,000 žm. lie-
tuviai užsiraše tik 5–15 žmo-
nės.— 1905 metais, darant sura-
šą, lietuvių užsiraše 108,919 žm.,
gyvenusieji 85 parapijose; taigi
matome, kad per 5 metus lietuvių
sumažėjo 12,000. Šiek tiek padidėj-
jė lietuvių skaičius tik Klai-
pėdos, Tilžės ir Vilkaviškio apskri-
tyse. Žinoma, vokiečiai užsiraše
daugelis lietuvių, bet tas ir
liūdnas. Be to, iš Prūsų Lietuvos
daug eina Ameriką, iš kur re-
tas kuris tegrišta.

Lepinas Peterburge. Šiomis
dienomis Peterburgas atvažiavo
Paryžiaus policijos viršininkas
Lepinas. „Daily News“ rašo del-
to, kad Lepinas atvažiavęs rusų

vyriausybės pakviestas sutvar-
kyti apsaugos per earo Aleksan-
dro III-jos paminklo atidengimą
Maskvoje. Girdi, sava apsauga
rusų vyriausybė daugiau nebepa-
sitinkinti.

Puriškevičius—ministeris. „Ru-
sų Zn.“ padėjo žinią, kad pagar-
sėjusis Besarabijos atstovas Pu-
riškevičius būsių netrukus pā-
skirtas švietimo ministerio padė-
jėjui vieton pasišalinančio barono
Taubės.

Susibankrūtijo. Peterburge su-
sibankrūtijo žinomoji Rusijos
rūkomojo tabako firma „Satéi ir
Mangubi“. Skolos siekia 400
tūkstančių rublių. Skolintojai
gavo tik po 3 kap. už rublį.

Druskininkų boykotas. Šiomis
dienomis Gardino „Siev. Zap-
Žizn“ padėjo straipsnį, kuriame
plačiai apraše Druskininkų kur-
orto valdybos (lenkų) nemandagi-
jus pasielgimus su atvažiuojan-
čiais čia rusais ligoniais, niekini-
mą rusų kalbos ir t. t. „Vil Viest-
nik“ N2687, atispausdinęs ta
straipsnį, atsišaukia į rusus, kad
boykotuotu Druskininkų kurorte.
(„Viltis“)

VILNIUS. Lietuvių paskolos
draugija. Gegužės 10. „Rūtoje“
buvo Vilniaus lietuvių savytar-
pio kredito draugijos isteigėjų
susirinkimas. Buvo peržiūrėti ir
priimti steigiamosios draugijos
istatai. Susirinkusieji, apie 30-ti
žmonių, sustatė prašymą kredito
reikalų valdybon ir išrinko į
tvarkos komitetą: agronomą J.
Smilgevičių, vyriausį šios savy-
tarpio kredito draugijos organiza-
torių, „Vilijos“ direktorių an-
trą J. Smilgevičių, dr. A. Do-
maševičių, prisiek. adv., J. Vilei-
šių ir J. Kymantą.

KAUNAS. Kauno gubernijoje
paskirta du nauji apskričio
gyvulių gydytoju: Tjugunovas
ir Skačkauskas. Pirmasis apsigi-
veno Mažeikiuose, antrasis Duk-
ste.

Javai Lietuvoje, apskritai
imant, išrodo geri. Ypač taisosi
pastaruoju laiku, kuomet užsto-
jo šilti orai ir nuolatos palija lie-
tus.

Laiškas kelionėje 20 metų. Ru-
sų vienas laikraštis paduoda šio-
kią žinią. Gegužės 15 (27) dieną
1812 metais Lodžiaus miesto
advokatas Šidlauskas siuntė lai-
šką advokatui Konui Petrakovui
miestan (abudu miestu Lenkijoje)
tūlos tai bylos dalykuose. Ir
tiktais esą dabar, praėjus 20 met-
ų, adv. Konas gavęs ta laišką.
Tuo laiku ir pats Šidlauskas i-
anie bylininkai numirė. Iš Lo-
džiaus miesto į Petrakovą gele-
žinkelio reikia važiuoti tik 2 val.,
o laiškas turėjo eiti net 20
metų!

Ilgas amžius. Gardine numirė
žydas Abromas Finkelis, išgyve-
nės 104 metus.

(„Šaltinis“)

Kam lengviai ateina, tam lengviau
ir išeina. (Vysk. Baranausko užr.)
Tavo liežuvį Dievas šuniui žadėjės,
tau indėjės. (Vysk. Baranausko užr.)
Lengviau yra liepti, negu dirbtis.
(Vysk. Baranausko užr.)

Prieš geras gera eiti, o nuo kalno ir
kūliais nusiristi.

(Vysk. Baranausko užr.)
Tu krošesi, aš kakal kursiu.
(A. Baranausko užr.)

Savo kupros nė vienas nemato, i-
svetimą visi žiūri.

(Vysk. Baranausko užr.)

Kruvinose visuomet daugiau kumpu-
kreivų medžių, ne kaip tiesių.

Kruvino kiekvienas baidosi, pienuo-
ta kiekvienas lažo.

Kitas kūdikis žodžio bijo, o kitas

gina.

Šlapis nubaudė klastorių. Tar-
rytown, N. Y. ant gelžkelio sto-
ties sustojo vagonas, kuriamo bu-
vo du dideli šlapjai (sloniai), ve-
žami į Albany. Vienas iš darbi-
ninkų norėjo padaryti šopą. Už-
bėrė ant duonos grūstį pipirų ir
padavė šlapjui. Tas suėdės taip
sučiaudėjo, kad parmušė klasto-
rių ant žemės. Negana to, išir-
dės šlapis pagriebė klastorių su
snapu ir svedė tollyn. Žmogelis
nukrito už 50 pėdų ant anglies
vagono, su sulaužytu šonkauliu.

Moterių klubų konvencija. San
Francisco, Cal. Cionai prasidėjo
vienuolikta pus-metinė konvencija,
žinomo Amerikoje moterių
klubų susivienijimo — General
Federation of Womens Clubs.
Sioje organizacijoje skaitosi apie
900,000 sanarių. Jos tikslas —
pakelti moterius ir kūdikių socia-
linį padėjimą.

Dora turi būt ir pajurėj. At-
lantic City, N. J. vietinis majoras
Bacharach apskelbė paliepimą,
kad suvažiavę pamarių maudyties
vyrai vilkėtų tokius siutus, kurie
neperdaug apnuogina kūną. Mo-
terims irgi uždraudė labai trum-
pus siūtus vilkėti. Be to uždrau-
dė žaisti pavendenyj su bole ir
viešai koliotis.

Rado labai senus gyvūnus. Rio
Arriba apygardėje, New Mexikoje,
Dr. W. Granger iškėsė iš žeminių
trejus griaūčius (skeletus) labai
indomių žvērių, kurių kojos pa-
našios į šlapjo (slonio), o priekis
i hippopotomo. Pasiremdamas
gamtos mokslu, Granger sako ši-
tie milžinai žvēris gyvenę apie
pustrečio milijono metų atgal.

Pigesni telegramai. Western
Union telegrafų kompanija nuo
1-mos ivedė papigintus toli siun-
čiamus telegramus. Taip kad už
telegramą nuo dešimties žodžių
bereiks apmokėti 30 centų, vietos
40.

Insurance kompanijų pelnas.
Iš pastarųjų apyskaitų, kurias
apskelbė išvairios insurance (ap-
sangos) kompanijos, matosi, jog
gei šios kompanijos Amerikoje
ir Kanadoje pereitą metą išmo-
kėjo apsergētiems žmonėms viso
labo \$592,640,000. Tuomtarpu
kompanijų akcionieriai iš tų ka-
pitalų gavo sau dividendą \$152,-
000,000. Išeina taip, kad nuo
iekvienu \$5, žmogaus imokėtų,
\$1 eina akcionieriams.

Sufragiščių peticijos. Wash-
ington, atstovų rūman ant rankų
kongresmano V. Berger suplaukė
daugybė peticijų, su šimtais tūk-
stančių parašų iš išvairių Ameri-
kos valstijų. Peticijose reika-
lauja indėti konstitucijon priedą,
leidžianti moterims balsavimo tei-
ses.

Nuryta adata išlindo per pirs-
tą. College Point, N. Y. tūla
Miss Mildred Kjar, 15 metų mer-
gaitė, pajuto su sykiu skaudėji-
mą dešinę rankos nykštyste. Po
keleto dienų patemijo, kad pra-
deda išlisti šmotelis adatos, nuo
colio ilgio. Tada atsiminė, kad
penki metai atgal buvo nuriusi
adatą. Matyt ji apkeliavo išvai-
rias kūno dalis, bekelianama su-
lūžo ir vieną surūdijusi šmoteli
išustumė per nykštį. Kita dalis
da viduj tebėra.

Siuncią kariuomenę ant rubė-
žiaus. Gen. Wood išsiuntė iš San
Antonio į El Paso 3-čia raitelių
pulką. Mat anoj pusėj rubėžiaus
vėl susirinko dang Mexikos mai-
tininkų, kurie besišaudydami ga-
lės parubėžiniams amerikoniams
pridirbtį blėdies.

Rooseveltas nori Mitchelio.
Naujai susitvėrusi progresistų
partija, kaip jau buvo rašyta, ža-
da neužilgo Chicagon sušaukti
generaliską konvenciją ir pasta-

tyti T. Rooseveltą kandidatu į
prezidentus. Rooseveltas pata-
rija už vice-prezidentą prie jo
nominiuoti John'ą Mitcheli, bu-
vo du dideli šlapjai (sloniai), ve-
žami į Albany. Vienas iš darbi-
ninkų norėjo padaryti šopą. Už-
bėrė ant duonos grūstį pipirų ir
padavė šlapjui. Tas suėdės taip
sučiaudėjo, kad parmušė klasto-
rių ant žemės. Negana to, išir-
dės šlapis pagriebė klastorių su
snapu ir svedė tollyn. Žmogelis
nukrito už 50 pėdų ant anglies
vagono, su sulaužytu šonkauliu.

Kova priės socialistų spaudą.
Chicago, Ill. vietinis socialistų
dienraštis „Daily Socialist“, kaip
žinoma, permainė savo vardą į
„Daily World“. Dabar vietinės
poliomeisteris McWeeny šią lai-
kraštį apskelbė anarchistu ir
ėmė visaip persekioti. Tarp ko
kito net uždraudė streikuojan-
čiams darbininkams nešioti de-
monstracijose paparti su parašu
„Skaitykit Daily World“.

Korespondencijos.

LAWRENCE, MASS.

Kelios savaitės atgal daug-
mai lietuvių žinomas Juozapas
Šmitas, lietuvis, paskutiniai me-
tais I. W. W. unijos organizato-
rius vedė moterį (lenkę) iš Lo-
well, Mass. Šliūbą ėmė lietuvių
katalikų bažnyčioje pas kun. K.
Urbanavičių. Jauniems law-
renciečiai siunčia širdingus likė-
jimus. Minimasai Šmitas mums
laikė streiko daug pagelbėjo su
prakalbomis, pamokinimais, geru-
tobulu organizavimu. Taigi vėli-
jame, kad ir vedes neapleistų sa-
vo luomo žmonių darbininku ir
juos gražiai laipsniškai organi-
znotų į unijas, į ryšius susišelpi-
mo ir t. p. — Šiomis dienomis p.
J. Šmitas išvažiavo darbininku
organizuoti į Pensylvanią ir
Pittsburgho apylinkes.

Berželio 16. Country Club vie-
toje buvo Lawrence lietuvių moterų
pašalpos draugijas (Šv. Elž-
bietos) piknikas. Kaip žinoma,
Mass. valstijoje be „licenso“ ne-
galima laikyti svaiginančių géri-
mų; kurie prasižengia šiam ista-
tymui yra baudžiami. Taip ir
per ši pikniką turėta alaus net 15
bačių be „licenso“, be valdžios
leidimo; taigi atvykus Methuen'ų
policeja beveik pradžioje tik ba-
liaus išsivežę visą alų ir antradie-
nyje, berželio 18. patraukė tiesos
vistas vienos savininkus, A. R.,
Zajančk., Buz. ir Lissauską ir nu-
baudė kiekvieną po 50 dol. Drau-
gystės teismas visai nešaukė ir
neteisė. Savininkai tuomet neužsi-
gančinė ir nesiaučią kalti atsi-
sakė mokėti ir byla liepė pavesti
augštėsiams teismui. — Tai to-
kios tokelės iš mūsų Lawrence.
Nelinksmos. O ypač nelinksmos,
kad Lawrence streiko atbalsia
dar nepasibaigę. Tūlas bedarbis
žmogelis J. J. K. dienomis ir va-
karais vaikšto po gatves prie žmo-
nių ir renka „parašus“, kad „pa-
smerkti Lawrence tautiečius ir
čion jų platinamus laikraščius“,
užginčyti, kad streikui tautiečiai
nieko neveikč, o vien tiktais „ci-
cijalikai“ (tai Lawrence naujai
susitvėrus socialistų kuopa save
vadinasi, matem tai Z. Pekarskio
barzdaskutikloj apskelbimą) ir
surinkę parašą siušia laikra-
čiuosna. Žinoma, nieks ant pliau-
kimui nesirašo. Bet vistiek maty-
sime Bostono laikraščiuose dar
šmeižimų. Motiejus A. ir P. G.

WILKES BARRE, PA.

Berželio 19. Lehigh ant W-B
Coal Co. kasylėje No. 5 nusišovė
vienas jaunas lietuvis, Jonas Mie-
kevičiukas, vos trejus metus išbu-
vęs Amerikoje. Prieš sustojimą
kasyklų velionio brolis rengėsi
važiuoti į Lietuvą. Tuomet kai-
po broliui paliko visus irankius,

kokius reikalauna mainieriai ka-
skylose (perkant paprastai kaš-
tuoją \$35). Antra, pasiukvati-
no daugiaus uždirbtį, nusizūrė-
jęs į broli, kuris pabuvė apie 6
metus Amerikoje išsivežę į Lie-
tuvą \$1000 (gerai suraupė!).
Priežastis mirties buvo tokia: —
išsigréž anglyse skylyje ir užtaise-
ja su juodu paraku; kuomet pa-
dėjo knata ir nespėjo porą žings-
nių nueiti, parakas ekspliodavo.
Anglies šmotai velionui perskėl-
pakuosi taip, kad buvo matyti
smegenis; ūmai nuvežę į ligonibū-
ti, bet vos 12 val. iškentęs skaus-
mą, skyrėsi su šino pasaulliu.

Velionis buvo lėtas ir labai ge-
ras vaikinas; nors nebuvu moks-
lo pasiekės, bet ējo į tą puse, kur
buvo tautiškai-progresišvių; vos
turis 24 metus amžiaus užbaigė
gyvasti. Kalties negali niekas ži-
noti, nes vos antra savaitė tik
buvo pristoję į darbą; kompanija
nieko neturi atsakyme. Bet
kol kas, čia vertėtų patraukti at-
sakomybę liūdininką. Pagal an-
glekasių tiesas tik tie gali gauti
„mainierio“ certificatą, kurie yra
5 metus išdirbę po žeme kasyklo-
se už mainierio pagelbininką (la-
borer). Mės, lietuvių, mėginkime
viską atlikti tiesotu keliu,
tuomet patijs išvengsime nelaimių
ir kitus neintrauksimės. Išpildy-
kime viską, ką tiesos reikalauja:
palikime knatus įvalēs ilgus, nei-
kime į sekundą žiūrėti vietas, kur
yra užtaisyta šūvis; antra — bū-
kime visi blaivus, ne girti, tuomet
nebus nelaimių kasyklėse.

J. J. N-ius.

CHICAGO, ILL.

Cionai laikraščių darbininkų
streikas vis da tebesiėsia. Šiai-
me streikų nemažai riaušių ivyko
ir augė žmonių nucentėjo nuo
poliečių kultbų ir taip vadinančių
Deputy Šerifų kulkų; keletas
ypatų likosi sunkiai sužeistų ir
tris nuvarė pas Abrahomą. Žmo-
nės nerimauna, kelia protestus;
bet miesto valdžia varo savo dar-
bą pirmyn be atsižvelgimo į tei-
singus žmonių reikalavimus.

F. J. Bagočius pasirodė Chica-
goje berželio 19. Kalbėjo šiaur-
vakarinėje miesto dalyje. Čia bu-
vo jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūšies kalbėtojus. Nie-
ko pamokinančio nepasakė, tik
šaukė, kad mės socialistai pada-
rysime jis perstatytas, kaip intel-
ligentas; bet pagal jo kalbą negali-
mo jo vadinti inteligentu; jo kal-
boje užima daug vienos perkūnai,
velniai ir t. p. ribelai, kuriuos
vartoja rusiški vežėjai. Sitos sil-
pybės yra patėmytos ir pas kitus
mūsų tos rūš

kitų, tai bent pačių verksnių abe-

Kiek tie mūsų verksniai ašarų prilejo, kai numirė Dr. Kudirka, Vaičaitis, Biliūnas ir kiti, delei vargingo gyvenimo ir džiovos sučiūti jaunystėje. Žinoma, tų vių antifony negaliu išposmuoti, ir nebūdamas verksnys, kaip delei paminėtų taip ir kitų atsišaukusių baduolių, visada prisdėjau su našlės skatiku ir šelpjau. Bet tarpe mūsų žinomų verksnių, tai nėra reikalo nei papratimo šelpti darbu, t. y. aukant! Kada reikia šelpti ir kaip atsišaukia neįlimingas pagalbos, kolei dar galėtų pasigelbėti, jeigu turėtu „spasabą“, tai verksniai kaip pelė po šluota tupi ir nei čypt! — netik ką patiš nieko neduoda reikalaujančiam pašalpos, bet da ir kitų neragina. Žinoma, jeigu verksnys ragintų, tai turėtų ir patsai pasirodyti.

Dabar jau laikraščiai rašo, kad badiu mūsų liaudies poetas, Jovaras, kurio eiles kiekvienas kaimietis ir prasčiokelis, taip kaip ir aš, geriausiai gali suprasti, — kurios sujudina protą ir pakelia dvasią, taip kad net ir Amerikoje bebūdamas jautiesi, kaip ir namie bēsas ir su broliais kalbiesi ir taip malonu ir taip džiaugsmingai jautiesi. Kiekvienas ne veidmainys lietuvis, turi pasakyti, kad Jovaras taip yra prakilnus, kaip tas pats medys atsižymė savo gražumui; Jovaro eiles visi myli, kaip jis jas už dyką rašę ir darbavosi, kiek ingalėdamas; vienok atsišaukus šitam poetui, idant broliai pašelptu jį, kaip biednioką ir išgelbėtu nuo džiovos nasry, — kaip matau iš laikraščio dar net nei 10 dolerių nesurinkta. Dabar: kur mūsų verksniai ir apgailestautojai jaunuju didvyrių numiruši, kurie ant kapo užgulė žliumbja? Kodel neaukaujate po našlės skatiką; kodel neraginate kitus, kad aukautu? Nejaugi Jus laukiate, kaip nimiris Jovaras, tai tada atverksite. Nebūkite farizējais; — nes jeigu jus taip verksite Jovaro, kaip verkiate Kudirkos, Vaičaičio, Biliūno ir kitų, tai jūsų veidmainingas verksmas labiau širdi skausmais varstys, o jus patis kaipo bevertės kukliai iš tarpotikru lietuvių, kaip tikru kvečiu, būsite verti išmesti ant sudeginimo.

Mieli viengenčiai, kas po cenu, kas po 5 arba 25 centus, paukaukite sušelpimui Jovaro, kad ansai galėtų atgriebti sveikatą, gyventi ir savo puikiomis eilėmis, kaip rožių ir lietuvišku garbintu rūtelį vainiką pintu.

Aš aukauju ir prisuniūčiu 50c. Jovarui į „Vienybės Liet.“ redakcijai.

J. Daugmėtas.

FILOSOFUOJU...

„Vien. Liet.“ N23 vėl išvystu rasteli Miko Stakėno, kuris man užmeta, būk aš jam rūgojas už nepasakymą: kokius raštus reikia skaityti, norint palikti labjau protaujančiu arba „filosofu“. Ir vėl man užėjō mintis „pafilosofu“; tik bijau, kad nepasidarytu „Vienybėje Liet.“ karšta, kaip kas tėn iš „Vilties“ pasakė, kad, sako: kaip lietuvių pradės filosofuoti, tai ir dangui padidys.

Mikas Stakėnas, kaip matyt iš jo rašto „Kaip tapti filosofu“, norintiems mokytis filosofijos, duoda skaityti moksliskas kninges, kurios suviusi nesirisa su filosofija; sako „Visu pirmu reikia pažinti geografią, paskui

reikia skaityti „Geologija“ ir „Žvėris ir žmogus“. Kodel gi ne „Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai“ ir „Biologija“ (kuriuos yra mano skaitytos). Jeigu būtų Mikas Stakėnas, vietos kninges „Žvėris ir žmogus“ būtų pataręs skaityti „Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai“ arba „Biologija“, tai nieko nereiktų pridėt. Bet iš kninges „Žvėris ir žmogus“ jokios naujos minties nerandi. Kažin, ar ne tokios tik kninges ir pagimdė žemai proujančius žmogelius, taip sakant „suguvulėjusius“, kurie būk tiki moksliui, bet nieko apie jį nežino ir nenori žinoti. Perskaite vieną kningutę apie žvėris, radę, panašumo tarpe žmogaus ir žvėries evolucijos, tuojuas nusprenzia, kad žmogus paėje iš bezdžionės ir atlirkas kriukis. Vadinasi: kam beprotauti, kam bejekoti augštų minties idealų, jeigu reikia tik pilvas maistu sočiai ir „moksliskai“ prikimsti. Taip ir „Keleivio“ vienoje išleistoje kningutėj yra pasakyta, kad senuose laikuose tai da geriau buvę filosofijai, o dabar ji tai jau nykstanti, nes mokslas jā pergalėjo. Ką jus ant to atskysis! Matote, kad pas mus jau dikčiai eina „sužvėrėjimo“ progresas, arba tiesiau sakant-regresas (atgaleivybė). Todel ir patariant kninges skaityti, reikia atsižvelgti į tą, kaip jas mūsų žemos kulturos žmogelai supras ir sau išsiaiškis.

Toliau Mikas Stakėnas rodija skaityti, norint „tapti filosofu“ sociologiškus raštus. Mūsų prasti žmonelai tuojuas pamisly, kad socialistiškus, nes pas mus žodis „sociologiskas“ su „socialistišku“ yra laikomas pervien, nors tai yra du skirti dalykai, kaip auksas nuo vario. Jeigu aš pažiūrėsiu mūsų paprasto žmogelio akimis, tai aš pasiuim tuojuas kningų katalogą ir verčiu; randu vis brošurėles nuo 5 iki 15 centų, kurių listas užsibaigia šauniu pamphletu „Otice Konstantin“. Na, kiek aš iš jų pasimoksiu?

Vėlių Tėvas.

ZODIS SMEIŽIKAMS.

Nors ir nepatogu man užsiimti tokiu darbu, bet ką daryti, — kantrybės stoka; ir ne noroms žmogus turi išmaišyti į tarpa ir tarti už tai, kas yra teisinga. Ant kiek aš patyriaus beskaitydamas „Laisvę“, jos korespondentas p. Raulinaitis niekados nera paraše kokiems straipsneli „Laisvėje“, kad neužgauti kairos ypatiškumas. Labai gaila, kad p. R. negali be užsispuldinimų parašyti nei keleto žodžių; o gal but ir nėmoka visiškai jų rašyti iš savo galvos. Tolians akyva būt žinoti, kodel p. Raulinaitis taip pyksta ir neapkenčia „V. L.“ redaktoriaus, p. Širvydo? Kaip matyt iš „Laisvės“ N49, p. R. baisiai apsmeičia p. Širvydą. Tęs jis atvirai ant vienos lietuviškos visuomenės skelbja, būk p. Širvydas esas atžagareivis, priešingas laisvės judėjimui ir, vienu žodžiu — išvadina jį — „juodasiemčiu“!

Teisybė: p. Širvydas ne socialistas; jis ir negali; tas būt priejo ypatiškas pažvalgas, jeigu jis nebūdamas socialistu, apsidėjėjęs ličią, rašinėt apie socializmą, kad tik tuomi knodaugiai pritraukti skaitytojų arba prenumeratorių del „Vien. Lietuvninku“, kaip tūli gėseftininkai ir daro.

P. Š. kiek matosi iš jo viešo

veikimo, yra visiškai atsidavęs pirmeiškai pažangai ir jo rėdomas laikraštis visuomet eina tają pačią pakraipa. Būdamas pirmieji, jisai ir stengiasi, kaip galima daugiau išpausti į lietuvių tarpą šviesos spinduliu ir budinti savo brolius iš tamšybės miego, neskiriant jų luomu, lyties ir ypatiškumų. O „Laisvė“ tą daro visai kitoniškai, nekalbant jau tik apie p. Raulinaičio nuomonę. „Laisvė“ redaktorius

Olševskis nebūtū pasigyręs nei Živatkauskui, nei kam kitam, kad jisai revolucionierius išdaviniėjo. Antra: Jeigu Živatkauskas kokiui nors būdu išgavo užtikėtiną faktą, kad kun. Olševskis tą darė; ir jeigu jam parašius į „V. L.“ ir „T.“ šitie laikraščiai netalpino, tai jisai būtū galėjęs patalpinti kitouse laikraščiuose, kad ir sakymis „Kovoje“, kuri tokį žinių laukia, kaip iškasto deimanto.

Suėmus abu viršų minėtū atžvilgiu, reikia štai kas samprotauti: 1) Jeigu kun. Olševskis ir sakė ką-nors Živatkauskui, tai regimai amerikišius erzindamas ir ant juoko laikydamas; 2) Živatkauskas, matyt, ir patsai numanė, kad tai yra juokas, jeigu jis tokius žinios nepadavē kitiems laikraščiams. Jokiui būdu jisai to nebūtū ištylejės tuomet, kada čia Amerikoje karštės galvos jieškojo „faktą“ apie kun. Olševskį. Tuom tarpu jisai veik pusę metu tylejo kaip žuvis.

Bet čia atsiverčia ir kita medalius pusė. Potam, kaip „Kova“, „Keleivis“ ir „Laisvė“ su rėksmais apraše šitą dalyką, tuojuas pasirodė „Vienvės Lietuvninkų“ paaškinimas, jogei jei Živatkauskas nieko panašaus neradė. „Tėvynė“ vėl gi pranešė, kad jai rods buvę rašyta kokia tėkė korespondencija, bet ji buvusi visai be faktų ir tuščia. Todel ir netalpinusi. Aiškiai pasirodė, jog visi tie rėksmai buvo be pamaato. Tiesiai sakant — buvo tai „Kovos“ sufabrikuota, ir „Keleivio“ bei „Laisvės“ atkartota kliauza. Pasiaiškinus iš visų pusų dalykui, priderėjo šitiems trimis laikraščiams savo sufabrikuotą žinią atšaukti. Bet jie neatšaukė.

Taip tai ir keliauja išmisiyatos legendos. Tie, kurie jas paleidžia paskui patiš drovisi joms pažvelgti į akis. Mūsų tūli laikraščiai ant tiek nupuolė doroje, etikoje, civiliškume, kad patiš savo šešelių bijosi. Pirmutinė geržmogaus ir laikraščio pareiga yra pilietiška drasa: jeigu pasitaikė paleisti neteisingą paskalą, tai reikia jį atšaukti. Ir reikia atšaukti taip plačiai, kaip placiabu buvo paleista. To laikosi visi kultūriškų tautų laikraščiai. Šių tiesą ignoruoja tiktaip taip vadintami „geltonieji“ sensacijų laikraščiai, kaip va Hearsto dienraščiai ir New Yorko „World“. Bet ir tie dažnai pasisarmatija savo išmisiu, ir, nors tarpe apskelbimų, keliose eilutėse atšaukia.

Cia einasi dalykas nevien apie kun. Olševski. Mums visiems pirmiausiai turi rūpēti teisybę. Jeigu kun. Olševskis išdavinėjo revolucionierius, tai užtai niekas jo nepagirs. Bet apie tai reikia turėti teisingus davadus ir faktus. Jeigu Živatkauskas tokius faktus turi, tai kodel jis tyli? Kodel jis slepja ir neparodo visuomenėi? Tegul jisai pasako, ką žino, o visuomenė nuspręs, ko tie faktai yra verti. Jeigu jisai to nepadarys, ir jeigu „Kova“, „Keleivis“ ir „Laisvė“ neatšauks savo išmisiu ant „Vienvės Lietuvninkų“ ir „Tėvynės“, tai pasirodys, kad mūsų tūli žmonės ir tūli laikraščiai mėgsta labai žemais darbeliais užsiūmimi. Tas parodys, kad visuomenė jais niekuomet negali užsitikrėti, nes jie skelbja geltonas sensacijas, kad tik žeminti kitų žmonių ir laikraščiu vardą.

O čia kaip tik ir reikėjo blaivu ir logiškų išvendimų. Visu-pirmu reikėjo štai kas apsvarstyti. Pirma: jau ir mažas vaikas galėjo suprasti, kad jokiu būdu kun. K.

Tev. Myl. Dr-tes reikaiuose.

CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas: V. Daukys, 443 N.

oth St., Philadelphia, Pa.

Jo pagelbininkas: J. Kazakevičius,

103 N. Main St., Pittston, Pa.

Rastininkas: J. Žemantauskas, 789

Bank St., Waterbury, Conn.

Kasierius: A. J. Povilaika, 804,

Bank St., Waterbury, Conn.

Kningius: J. Simanavičius, 331

Barnes St., Plymouth, Pa.

Literat. Komitetas: J. Laukis,

3001 Farrell St., Chicago, Ill., V. S. Jokubynas, 309 Knowlton St., Rockford,

Ill., J. Gabrys, 41 Bd. Balagnolles,

Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai

narių, raštus TMD. reikalaujome išsi-

kių TMD Lit. Kom. narių-redak-

riui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas,

309 Knowlton St., Rockford, Ill.

Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai

narių, raštus TMD. reikalaujome išsi-

kių TMD Lit. Kom. narių-redak-

riui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas,

309 Knowlton St., Rockford, Ill.

Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai

narių, raštus TMD. reikalaujome išsi-

kių TMD Lit. Kom. narių-redak-

riui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas,

309 Knowlton St., Rockford, Ill.

Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai

narių, raštus TMD. reikalaujome išsi-

kių TMD Lit. Kom. narių-redak-

riui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas,

309 Knowlton St., Rockford, Ill.

Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai

narių, raštus TMD. reikalaujome išsi-

kių TMD Lit. Kom. narių-redak-

riui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas,

309 Knowlton St., Rockford, Ill.

Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai

narių, raštus TMD. reikalaujome išsi-

kių TMD Lit. Kom. narių-redak-

riui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas,

309 Knowlton St., Rockford, Ill.

Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai

narių, raštus TMD. reikalaujome išsi-

kių TMD Lit. Kom. narių-redak-

riui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas,

309 Knowlton St., Rockford, Ill.

Paris, France.

Prof. Michailo Dragomanov.

Apie dievu pavyduma.

Iš rusinų kalbos vertė V. K. R.

Prometėjumi ir žmonėmis, bet kaip jis tatai parodė — mēs nežinome. Dramoje „Prikaltasai Prometėjus“, kaip jūs matete, Eschilis dailiai parodė, kaip žmonės eina viena po kitai visos mylstant, jei tik žmonės vienybėje imasi darbo. Paties Prometėjaus ypatoje ir ypatose Zeuso tarnų Eschilis dailiai nupieš žmonių gyvenimą: Prometėjus — tai geras, išmintingas ir laisvamany žmogus, kovoja su savaliu ir pavydžiu ponu-čaru; Hermes yra pavyzdis besąžiningo tarno, parsidavusio anam ponui; He festas-gi — tai yra toks žmogus, kur ir pats mato, kur yra teisybė, o kur skriaudia, vienok neturi jokios valios, kad atsisakyti išpildyti pono paliepi-mą ir nebausti draugo. Okeane ir jo dukterę Eschilis nupieš tas žmonių minias, kurios mato kur teisybė, o kur neteisybė, vienok nedrįsta pasikelti priėj ją ir nenori suprasti, kad neteisybė tiktai pati žmonės ir palaiko, nesistengdami ją išvyti.

Kaip augstai iškilo Eschilis tarpe neapšviestu žmonių, matoma ir iš to, kad garsusis Romos raštojas Horacius, gyvenęs 500 metų vėliau už Eschilį, savo raštuose visai kitaip išsireiškė, negu Eschilis Prometėjaus neva ištartais žodžiais. Iš to matome, jog romėnai, nors ir pramoko nuo graiku rašybos, vienok, taip sakant, apšvieta nepererhi per ju kailį, kaip ir pas mus galima matyti, ypatingai pas tokius žmones, kurie begalo statosi mokytais ir rašta pažiūtančiais. Mat, tūlas Horacius draugas, ir-gi garsus Romos raštojas, nukeliavo jūromis Graikių. Tada Horacius ir parašė to atsitikimo delei šitaip: „Bereikalo išmintingiausis dievas jūromis perskyrė dvi šali nuo viena kitos, jei nepadorūs laivai gali persi-irti vandeniu, prie kurio jie neturėtų ir dasilytēti. Drasus žmonės, norėdami ištirti, puldinėja prie draudžiamo dalyko. Drasusis Prometėjus apgavo dievus ir suteikė žmonėms negerovę. Po tam, kaip jis atnešė iš dangaus ugnį ir grinią žmonėms, po žemę išsiskaidė džiova ir drugys, kas pagreiti na žmonių mirti, kuri iki šiol nebuvò greita. De-dalis užsimanė lakstyti ore sparnais, katru žmonės neturi. (Graikai pasakoja apie tokį meisterį Delalį (Dédé, dėdelis), kuris buvo neva pasidarsę sau sparnus, bet per arti prisiartinges prie saulės; vaškas, kurio sparnai buvę sulipdyti, ištrips, ir Delalis nupuoless žemyn). Heraklio triūnas pasiekė ir Tartarą. Nieko jau nėra neatisekiama. Per sa-von kvalumą mēs lipame dangun ir savo nusidėjimais nepavelijame Zeusui atidėti į šalį savo žaubus.“

Paminėjome šiacion Horacius žodžius ir delto, kad ir šiandien galima yra girdeti žmones panashiai kalbant. Ir dabar randasi žmonių, kurie sako, būk Dievas baudžias mūs visokiomis negerovėmis už tai, kad žmonės tapo per daug drasus: ir jūromis plaukinėja, ir ant kalnų užsilipa, ir žemės vi-durius išrausinėja, ir dangaus žvaigždes suskaito, ir dar sakoma, kad visa tatai ženkliniai pasaulės pabaiga, kuomet Dievas dar smarkiai nubaus žmones pragaro ugnimi. Horacius gyveno du tūkstančių metų atgal ir kalbėjo taip apie žmonių nusidėjimus dar nuo Prometėjaus laikų. Tatai galima manyti, kad pasaulės pabaiga nėra dar taip arti, ir tuom-pat tarpu išmintingi žmonės dang drasiai už pati Prometėju prieina prie visko savo patyrimais, arba, kitais žodžiais sakant, laisvu mokslu.

V. VĒLIAUS PRIDĒTI PAAIŠKINIMAI PRIE PASAKOJIMU APIE DIEVĄ JEHOVĄ IR PIRMAJĄ ŽMONIŲ PORĄ.

Kada žydų kungai ir mokytojai (rabinai) suvedė krūvon biblijines kninges, maž-daug 300 m. prieš Kristą, tad ēmė mokyti, kad visa tai yra Dievo žodis, kuriame jau nebegalima permainti anei vienos raidės. Nuo to laiko žydai jau nėbedrysta nei permainti ką, nei ką pridėti prie pasakojimų apie patį Dievą Jehovah ar ir pirmąją žmonių porą. Bet, laikui bėgant, tarp apšviestesių žydų persimainė mintis apie Dievą, ypačiai tuomet, kada žydai pradėjo susinesti su kitomis apšviestomis tautomis, tarp kitko su graikais, kurie apsigyveno pajūryje, netol žydų žemės, ar ir podraug su žydais, kaimyniškoje Egipto šalyje ir kitur. Tokie susimaišliai žydai jan ne kalbėjo žydiškai ir Biblija skaitė graiku kalbon išverstą, kurioje ir jų Dievas nebebuvo vadinas Jehovah, bet vadinosi jau Viešpats, ar Ponas, kaip ir mēs užėinamė savo maldakningėse. Tarp tų sugraikėjusių žydų, pamaži išdygo ir krikščionių tikėjimas. O kadangi krikščionis norėjo tą tikėjimą surišti su žydų Biblia, tai ir stengës sutaikeinti senus Biblijos pasakojimus su naujomis mintimis apie Dievą ir su tomis nuomo-nemis, prie kurių žydai jau priprato, beskaitydami

graiku raštus.

Kaip žinome, krikščionių tikėjimą pradėjo skelbtarp žydų Jėzus iš miesto Nazareto. Jis monino, kad iš senovės žydų išakymu, užrašytu Biblijos išstatymuose, yra visusvarbiausie du: pirmas — „Mylēk tavo Viešpatį Dievą iš visos tavo širdies, iš visos tavo dūšios, iš visų tavo spėkų“; ir antras — „Mylēk tavo artimą, kaip pats save“. Kitus išakymus, kaip tai apie gavėjimą, atnašas ir bažnytinės apeigas Jėzus nei nelaike būtinai pildytinai. Prie to jis pridėdavo, kad Dievas yra žmonių tėvas ir kad užtos Dievo Karalystės gadyne. Tarp žydų jau ir iki anam laikui buvo tokiai, kurie pasakojo apie Dievo karalystę — paveizdan Jonas Krikštotojas, kurs, tur būti, buvo Jėzaus mokytojas. Kai kur sakytu Dievo karalystę ateisiant tuokart, kuo met žydų priešakyje sostusios pateptasis, arba iš žydiško messija, o iš graikiško christos.

Reikia tatai paauskinti kiek plateliai, nors delto mēs ir pasišalinsime šiek-tiek nuo aptariamojo dalyko.

Senovės žydai turėjo paprotį išlieti truputį aliejaus ant galvos tam, kas buvo jų aprenkamas karaliumi, ar vyriausiuoju kuningu. Pertat žydai ir vadino tokius savo viršininkus „pateptaisiai“. Taisai paprotys perėjo pas krikščionis su taja permaina, kad jie nelieja ant galvos alieju, bet patelpiloju juomi kakta, pačių tam tikrą teptuką. Ir krikščionis vadina savo karalius Dievo pateptaisiai, nors nedrįsta pavažinti juos iš graikiško chris-tais, nesa tą žodį krikščionis laikė priderančiu ir tinkančiu vienam tikrai Jėzui (graiku žemėje žmonės ir dabar yra priversti karalių vadinti christumi). Vienoje pranašo Izajo parašytoje Biblijos kningoje net svetimžemis karalius, Persijos valdonas Kyras, pavadinta messija — Dievo pateptasis užtard, kad jis paliuosavo žydus iš vergijos, kuriu juos per prievertą buvo atvedę Babylonio karaliai, užgriebę juos; Kyras pavelijo jems, jo padalinius būnant, išteigti savą kuninginę valstybę. Paskui jau, kuomet ta valstybė pateko į Graikių karalių rankas ir tuo-pačiu romėnų valdžion, tai kai-kurie žydai pradėjo laukti sau tam tikro Dievo Pateptoojo, kuris turėtų palinosnoti iš po svetimo jungo žydų valstybę. O kai-kur toji viltis pri-kerpta prie anos, kuri turėjo žydų mokytojai po Babylonio nelaisvei, būtent, kad su laiku vėl užtos žydų karalystę ir žydai, kurie garbino svetimus dievaičius, arba elgesi neteisingai, ir visi žydų priešai bus panaikinti; vis-gi teisingieji žydai valdys pasauly ir prie to net mirusieji prisikels, o visos kitos tautos intikės į žydų Dievą, ir tuokart ant žemės prasidės santaikos ir teisybės viešpatavimas. Su laiku kai-kurie žmonės tokiai būsimą žydų karalystę pradėjo vadinti Dievo karalystę.

Aišku, kad žymus žydų būrys, kuriam patiko Jėzus pamokslai, ir kurs tikėjosi per Jėzū atsiekti anā karalystę, matė tame messią, kurs atnaujins žydų valstybę. Romos valdžia, pabūgusi, kad tai ištirkėjų neivyktų, liepē nukankinti Jėzū ant kryžiaus ir parašyti ant jo kryžiaus Jėzaus kalėja: „žydų Karalius“. Matomas dalykas, kad Jėzaus priešais buvo žydų kunginai ir vyskupai, neužgaudinti tuomi, kad jis nelabai tepaisė jų senų išaky-mų ir papročių, ir džiaugesi iš tos patikusios jų baumės, o gal net ir patiš pranešė apie jį Romos valdžiai. Jėzus mokiniai ir po jo mirčiai tikėjo kad jis buvo messija-christos, Dievo pateptasis kurio nepripažino tokiu žydų minios; jie laukė jū vėl ateisiant ant žemės ir atnešiant su savimi Dievo karalystę, arba, kaip vėliaus pasakota, Dangaus karalystę tiems, kas jis pripažins, nežiūrint, kokios jie būtų tautos; tuo laiku tarp graiku ir tarp kitų tautų radosi jo pasekėjų; daugiausia pasidarbavę jo mokslo platinimė sugraikėjė žydas Povilas Apsačolas. Kiek vėliaus krikščionis Jėzus Kristuje garbino Dievo sūnū, gimus iš Šventosios Dvasios ir nekaltos mergelės Marijos. Krikščionių mo-kytojai mokinio, kad Jėzus Kristus atėjo ant svieto ir paskui pakelė kančias vien tik pataisymui nelai-mės, kuri ištiko žmoniją per anā žaltį, inkalbėjus pirmajai žmonių porai peržengti Dievo išakymą. O kas link anō kvalo žalčio — tai dar ir prieš tai ap-šiestesni ir sugraikėjė žydai jau gėdijosi savo se-nos pasakos, anot kurios toks menkas ir kvalas gy-vūnėlis, kaip žaltys, atsirašinėto stoti prieš pati Dievą; jie pasakojo, kad tai ne žalčio būta, bet paties vėlinio, būtent Dievo priešo, kuris buvęs kitados vyriausiu angelu, bet panorėjės tapti vyresniu į kaklo, nes jie iškreipė prigimtają tvarką ir „lyg už Dievą; tas velnias, kuomet jis Dievas nustūmė būtų galvą vieton kouj pastate.“ Atskartojujasi nuo dangaus ir sutvėrė žmones, užvydėjės jiemis ir nuodėmė baudžiamą rūsčian ir gali prieiti prie bau-prikalbinęs juos nusidėti, ir per tatai atėjusi pa-saulėn mirtis. (Minti apie Dievo priešą, kurs užpul-dinėja ant Dievo ir žmonių pavidale žalčio ar driežo drakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

graiku raštus. (T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų dienų moksliškosios hygienos ideas, tai mokinti, kad Jėzus Kristus gimb iš Dievo-Tėvo dan-

(T. b.)

Tokia tai yra universalė pedagoginė reforma, genialio dominikonų vienuolio sumanya. Čia uždrakono, įnešusi į pasauly mirti, žydai pasiskolinės nuo persų, kaip tatai aiškiai matoma, sulgyinus Žydų ir persų šventraščius). Krikščionis mokytoja patobulinė velybesni žydų pasakojimą apie velniaiukinėjančiu, tai hygienistu, nuspėjančiu gera-i surišo jis su pasakojimu apie Kristą. Jie pradėjo sias mūsų

prie tankynės alsuojančios mišria medžių, žolių, laukinių augų kvaptimi. Abu šuniai veržesi tankynėn atsidėjusi, jausdamu gausu laimikį.

— Pamažu, Foks! — draudė Stasius visuomet pernolq šunį.

Drauge, šunis ir medėjai, jsmego susimaigiusi karklų tankynėn, liesan beržynėlin, i visokius žemaugius krūmus ir žoles dažnai augščiau krūmų išaugančias. Po kojų linko gelsvos samanos, rausvomis spanguolėmis ir juodomis gervuogėmis nubertos ir sunkiančios vandenį iš-po naginių. Medėjų kvapą slopino mišri ta kvaptis.

Hetka sustojo pirmutinė, lyg stabu būtų virtus. Visuose jos judėjimuose, rimbote snukio raukšlėse, ištisusioje, kai styga, uodegoje, numanei stambu žvėri. Supratu tai abu medėjų ir sustojo užpaikalyje šuns parengtais šautuvais. Susiprato ir Fokas, šoko draugės suraston pēdsakon ir ēmė drauge su ja sekti — netrukus aplenkė ją, metėsi šonan, nervingais šuoliais apskuko kažkokį krūmą ir vėl sekė, pralenkdamas Hetką.

Jautrioji kalė pasiskundė savo ponui trumpu, iškalbingu pažvelgiu:

— Tas prasciokas trukdo mane...

Bet rodos šiuo kartu Hetka suklydo, kaip tą pastebėjo žmogaus kalba Fokso šeimininkas:

— Reikia sparčiai imties — čia „plikis“ (— senis tetervinas) mauna, o gal ir kas stambesnio. Čia Fokso darbas.

Todel leista buvo šunui mėtyties į šalis, apuosytu kupstus, paskui bėgti vogtinaja rišcia nepaišant Hetkos, kuri, supykus ir geresnės uoslės vedama, slinko išdžiai iškelta nosim, bet ginę jau greičiau Fokso karštuolio viliojam.

Pagaliaus abu šuniai sustingo prieš krūmą, kuriame turėjo ivykti stebulkas. Virpėdamu ištisusiai kūnais, prigulę ir išsitiesę ant samanų, tarytum staiga būtų jų sprandus nepakeliamoji našta prislėgus, — stebėjosi palinkusiomis galvomis ir godulingomis akimis susimaigiusin krūman, kame medėjai dar nieko nematė.

— Pil!

Šoko Fokas — ir tuo pačiu akimirksniu karklų krūmą užemė didelis, judas lakūno kūnas, o ore pasigirdo lyg kad šimto spragilių kulimas.

— Bach! — pro šalį — bach, bach! — dar du kartu pro šalį — Bach! — kabaldykt!

Tiktais ketvirtas Stasius sūvis nuvertė iš oro juoda paukštį, už šešdesimties žingsnių, net samanos kurčiai sudundėjo.

— Kas tai?... senis tetervinas?... — klausė Mikolas, užduisu iš sąjūdžio balsu.

— Kur tau tokis tetervinas?! — prabilo Stasius linksmu nepasitenkinimu — Glušokas! Nei pats nežino, ką šovē!

— Man rodės... kad nuo antrojo mano šūvio... pabiro plunksnos... — painiojos Mikolas.

— Plunksnas jis šiuo metu ir nuo vėjo beria... Imkis sau jį! Kiek daug aš gražesnį turkuojant numušau ir pilnaplunksni!

— Ne, jei tu sakai, kad tai tavo, tai ir imkis!

Ir taip siūlēsi vienas antram mandagiai, bet ištisė abu buvo nepatenkintu: Stasius, kad pabejota jo paskutiniu mirtinuoju šūviu, Mikolas, kad negalėjo sažiningai glušoko prisisavinti. Laimikis-gi retas buvo.

Fokas tempė iškandęs dideli, juodai mirgančių glušoką, nusviriusi vienu sparnu ir pusiau suglausta uodega. Virš pamėlynavusių, užvertų blakstienų didelis raudonas antakias iškilniai puoše žūvusio samanyną valdovo galvą.

Glušokas gulėjo ant žemės ir niekas nenorėjo jo pakarti kilpon. Pagaliaus Stasius atsiliepė:

— Kam turiva tokį kalakutą tampty? Isnešiva raisto pakraštini, pakabisiava ant beržuko ir paimisia, grždama. — O dabar eik tu, Misiuk, su Hetka vienon pušen, aš su Foksu kiton. Kartu tik paraką gadinava ir šunis nerimsta.

Sulyg tos sutarties bujojo medėjai po Gulbinų krūmus ligu pačio vidūdienio.

Ant sauso kalnuko dirvono, prie balos, gulėjo abu atsisage, užkandžiuodami degtinę duona ir dešra. Troškulį raminančiu gėrimu buvo jiedviem gaivi valka nuo ežero.

— O ką? sakiau, kad šilta bus tau, Misiuk, toje tavo puošnioje halderjupoje? Medžioklėn tik taip sau reikia apsitaisyti.

Nurodė išnuotinai puikius Mikolo medžioklės drabužius, o paskui iškilniai savuosius, naminius išdirbinio, kitados baltus ar pilkus, dabar taip pri-dulkėjusius, panksčių krauso prisiurbusius, ivairiaspalviai nuteptus, kad išrodė, kai muliorius „gizelis“. Tiktais skrybėlė su užkišta plunksna ir neabejotinas bajoro ūpas išskirdavo Stasiui iš liaudies.

— Nors rytais ir šalna sugriebas, rugpjūčio saulė dar kaitri... Nori agurko?

Ištraukė iš bedugnės kišenės, iš-tarp šovinių ir kitų daiktų, paraku kvėpenčių, du agurku ir padavė Mikolui. Nulupę oda, valgė abu žalius agurkus, „savaje laikančius“, kaip Stasius tvirtino. Priedu prie jų buvo vėl laki vijurkų ir čiobro kvapčius.

(T. b.)

Filosofija ir filosofavimai.

(Užbaiga).

Atvaizavę i užrubeži Rusijos studentai, ypač žydai, stoja tuojuose i filosofiškų skyrius; turbūtieji matu filosofijoje, kaip ir mūsų augščiau paminiuoti autorai, — filosofijos šalininkai, koki-tai išgynė. Bet po nekurių laiko jie meta filosofiją ir pasirenka praktišką mokslo — amata, nes reikės gyventi — o filosofija taip ir pasiliks filosofija...

Aš nesu priešingas studiavimui filosofijos. Lavinties reikia, skaitant kninges ar tai filosofiško turinio ar kitokio. Lai užgimsta genijus — filosofas ir mūsų tarpe ir lai pagimdo ēra meilės, brolybės. Bet aš, visku viršpaminetu, noriu pabreisti.

Kad apsireiškimas „nešvarumo“ mūsų laikraščiuose ir nemokėjimas mūsų elgties laike susirinkimų yra — ne stoka filosofiškų žinių, bet neišauklijimas mus prie literatiško darbo ir stoka pradinio mokslo;

Kad filosofijos mokslo nevisad teisgydo nuo nežmoniškumo;

Kad žmoniškuma ir nežmoniškumas apsireiškia kaip pas apšviestą žmogų, taip pas neapšviestą;

Kad žmoniškumas ir nežmoniškumas apsireišgimtos žmogaus ypatybės, turinčios tvirtą ryšį su auklėjimu ir su tolimesnėmis gyvenimo aplinkybėmis, kuriose prisieina žmogui gyventi;

Kad nežmoniškumas gimsta iš netikusio ekonominiu draugijos surėdymo.... O kad padaryti žmones žmoniškais, tikroje to žodžio prasmėje, reikalinga juos prie to auklėti ir atsakančiai prie to su-tvarkyti ekonomines gyvenimo sąlygas. Prie to mūsų jau laipsniškai ir žengiamie. Klausimas tik laike.

Jeigu ant galo, suprasti: „lietuvių, filosofuojime“, kaip: „lietuvių, sveikai ir praktiškai protaukime!“ — tai aš taip ir pasakyčia. — „Lietuvių, prie apšviestos, vienybėn, prie amatu; lietuvių, riskimės į įvairias organizacijas, kurių tikslas yra „pirmyn“, o ne „atgal“; lietuvių — prie pramonės, prie farmų! — jeigu nenorime atsilikti nuo kitų ir jiems amžinai tarnauti.“ Bendras išsimas klausimo apie likimą mūsų tautos pagimdyjau tarpe mus ir žmoniškumą.

IV.

Vaidevutis „V. L.“ sušunka: „o kas pakelė kulturą Vokietijo, — o tai mokslo filosofijos.“ Kiekvienas jau čia supras, kad filosofija — viskas, kas apsireiškia pasaulyje. Tą tai misle patvirtina ir Stakėnas savo straipsnyje: „Kaip tapti filosofu“ (N23 „V. L.“). Apart kitko ko jis rašo, „raigindamas lietuvius mokinčius žmoniškumo arba filosofijos“, ir norinčiam „Veliu Tėvui“ mokinčius filosofijos, jis nurodo geografią ir kningą „Apie žemę ir kitus svetetus“ p. Serno, — studiuoti geologiją, etc... Dievai, kaip čia ir suprasti! ir kultūra ir geografią ir žmoniškumas ir filosofija ir astronomija — viskas filosofija. Iš filosofiško atžvilgio gal jie ir turi tiesą, taip išsireiksdami; bet jeigu suprasti filosofija, kaip atskiro mokslo šaką (doktrina, teorių, sistema), tai jau nieks taip neišreiškia. Tarpe geografijos ir filosofijos juk yra skirtumas. Vartodami žodžius, ypač kurie turi plačią prasmę, neatsakančioje vietoj, mūsų išteklio nebesuprantame viens kito. Ar gi galima praktiškai sakyti, kad filosofija pakelė kulturą?.. Stefen-senas išrado garveži, Fultonas — garlaivis, Neef ir Morse telegrafo, Guttenberg — spaudomajā masinā, Watt — išdirbystės mašinas, Edison — gramofona, elektrikinės lėmpės, kinematografo, etc. Darwinas padarė revoliuciją gamtažinystėje ir medicinėj, Lister, Koch, Pasteur — medicinėj; kalviai pagerino padkavas, plūgus; lietuvių audžiai gražius milinius, skepetas, bovelinius — juk visi turi kultūrski apsireiškimai. Taip, čia evoliucija žmogaus proto; jie viens nuo kita mokinosis: Morse nuo Neefo perėmė idėją apie telegrafo, Edisons nuo kitų, — etc.— Bet juk nieks nepasakys, kad jie turėjo koki-tai supratimą apie filosofijos mokslo (nors, gal būti, kad nekurie iš jų, ir buvo skaitė Sokrates ar tai Kantas, etc.).

J. J. Rousseau ir Volteris buvo auklėtojais francūzų revoliucijos, (neapsirkis ir tas, kuris pasakys, — laikui subrendus, francūzų drangija pagimdė

Rousseau, Volteri, kurie iš savo pusės auklėjo ją prie revoliucijos, nes šie filosofai-reformatoriai-publistai. Napoleonas suardė retėjus feodalizmo više Europoje. Tas pats Napoleonas nupuldė pramonę visoj Europoj, kada uždėjo „blokadą“ ant jūrių visuose uostuose. Nors po jo ir vėl stojosi reakcija, bet žmonės veržesi jau prie laisvės, prie progresu. Taigi, Napoleonas buvo taipgi impulsu (stumėju) progresan. Kristus, Mahometas, Buddha, Liuteris, etc. buvo reformatoriai filosofai žmonių tiksibos. K. Marksas, teoretikas-ekonomistas, permainė žmonių pažiūras į ekonominę budavonę drągijos... Visi tie išradėjai, mislytojai, teoretikai, reformatoriai, filosofai ir filosofai-utopistai, kurių netrai abstraktiškos ideos nėra pritaikinamos prie praktiško gyvenimo, bet jų idealas nupieštas teisingas kelias, kuriuomi mūs mēginame žengti prie geresnių ir tobulesnių, — visi jie neš savo medžiagos dalį ir budavoją tą dabartinę budavonę — civilizaciją. Tie visi lygiai reikalingi ir naudingi, kai reikalingas ir kiekvienas sanarys žmogaus organizmu.

Tas kas pagimdė kulturą Vokietijo, beabejones, pagimdė ją ir Franciją, Suv. Valstiją, Japoniją etc...

Nežinomas.

CICERONAS.

(MARCUS TULLIUS CICERO.)

I. Jo gyvenimas.

Marcus Tullius Cicero vienas iš didžiausių ir gabaujančių Romos oratorių (kalbėtojų) gime sau-
cio 3-čio, 106 m. pirmi Kristaus, netoli Arpinum pili-
lies, Latijoje. Cicero paėjo iš kiltos ir garbos anū-
laikų giminės, prigulinčios prie kareiviško luomo.
O kad jaunas Marcus Tullius pasirodė savo jaunystės dienose nepaprastais gabumais, per tai jo tė-
vas, mokytas ir turtingas žemietis, trokšdamas su-
teiki savan sūnui atsakanti išauklijimą ir mokslą,
pasiutė jį Romon. Čia jaunas Cicero pradėjo moky-
tis po užžiura geriausiu to laiko mokytoju; vienas iš
Ciceronu mokytojų tuo laiku buvo graikų poetas-
dainius Archias, kuri metodomis Cicero labiausiai
buvo užsiemės ir vėlesniu jaunas mokintinis laikėsi
jo patarimų. Kada buvo jau pilnamečiu (90), pradėjo lankyt Forum, — garsų visuomenės gyvenimo židinių, kur kiekvieną dieną galėjo girdėti sostinės geriausiu kalbėtojų prakalbas ir tuo būdu galima buvo daug-kā išmokti ir prisirušti prie ateinančios karjeros. Tame laike žymiausis iš visų oratorių buvo M. Antonius, garsus apgynėjas teisme, kurs ne taip kiltai atsižmėdavo gražikalbystėje,
kaip mokėdavo naudoties retorikos įrankiais ir gyva mimika, su kurios pagalba visuomet patraukda-
vo prie savęs klausytojų ausis. Ne mažai ant Cicero
intekmė vėl-gi turėjo ir L. Crassus, politiškos iškalbos mistras; jo kalba buvo aiški ir patraukianti kiekvieną. Jaunas Cicero daugiausiai laiko pašven-
tė retorikos studioms ir Jose Lavinos. Iškalbinės te-
oriujos tuo laiku mokino garsusis retorikas ir oratorius Appollonius Molo, gimus Alabando pylyje.
Vėliaus Cicero persitikrinės, jog pamatinis tiesų ir filosofijos žinojimas, yra tvirčiausia oratoriaus para-
rama, uolias prie jų prisiðėjo ir mokinios.

Po užžiura garsų filosofų ir retorikų Cicero pasekmignai užbaigė apimtą sau mokslą ir pradėjo savo karjerą (81 m. pirm Kr.) Sullos viešpatavimė. Pirmutinė jo kalba buvo teisme, kur kaip P. Kviničius apgynėjas, parodė savo talentą. Ta progadavė jam didžiausį nuopelną, — nes susidraugavo su garsiausiai to laiko kalbėtojais. Taip augšiai apmėmė vietą nepametė vienok ir studiju. Per tai sunaikino ir savo sveikatą. Kiek laiko vėliaus (79 m.) klausydamas savo draugų ir gydytojų patarimo, nusidavė Graikijon savo sveikatos pagerinimui. Šešius mėnesius išbuvo Atenuose ir čia klausėsi Senosios Akademijos garsaus filosofo Antiocho iš Askalonos išguldinėjimui, kurs stengėsi suvienyti Stoikų mokslą su Akademijos mokslu. Taipogi nepaliovė lavinti savęs iškalboje po už veizda garsans kalbėtojo Demetrijaus. Vėliaus atlankė Mažają Aziją, neliaudamas naudoties mokslinės filosofijos ir retorikos. Čia taipogi lankėsi graikų oratoriaus Menippa prakalbose, su kuriuo Cicero susipažino ir kurs vėlesniai draugavo Ciceroni-
kelionėje. Pagaliaus nusidavė ant salos Rodus pas Maloną, kurs savo intekme apmėj jaučiaus oratorius išsimylėjimą į mosaikumo ir vyriško pastovumo patekti. Čia Cicero taip-pat, kaip ir kitur klausėsi prakalbu; pažymėtina Pozidomijaus prakalbos. Savo kelionėje susipažino su garsiais filosofais ir retorikais.

Cicero po dviejų metų kelionės (77 m.) pagrijo
Romon su naujais mokslu ir gražikalbystės patyri-

mai. Išėjo keliose garsiose bylose su tokiu pasise-
kimu ir garbe, jog 76 m. vienbalsiai apšauktas tapo kvestorium. Tą urėda apmė Sicilijos mieste — Lybaeum, o jo teisingumas, prielankumas del visų ir apsukumas suvienijo visų gyventojų išlikėjimą į jį. Kada iš čia sugrįzo Romon, greitu laiku liko se-
nato parama taip del savo iškalbos, kaip ir del ne-
parlaužiamos jo valios ir gilaus sąjausmo teisingumi.
Nepaliaujantis ir visuomet veikiantis savo aktyvumu
užsitikėjimą, vykdamas prie augštėsnių uredu, kuriuos vėlesniai apturejo.

Greitu laiku liko edilium; tris metus vėliaus praeatorium, o kaip „homo novus“ apturėjo aug-
čiausią garbę respublikoje, kada liko urėdišku kon-
sulium. Turėjo tuomet 43 metus amžiaus. Vėliaus gi neskyti su pasidžiavimu minėdavo apie tai, jog
ta urėda, lygiai, kaip ir visus kitus apturėjo savo
laiku (anno suo). Vienas iš jo garsių darbu tame
urėde nuveiktu, — buvo atidengimas Katilinos suo-
kalbjo prazūdyti Romos konsulatą. Ta proga sutei-
kė senatui viešai laikyti pamaldas padėkavojimui
dievams už pražūd

Laiškai Iš Lietuvos.

Rietavas, Ras. p. — Mielas bro-lau! Sveikinu tave ir drauge dėkoju už taip gerą širdį, kad man persiunti visokių laikraščiu: „Vien. Liet.”, daugiausiai kas sa-vaitė gaunu, taip-gi „Lietuvą”, „Draugą”, „Kataliką”, „Tėvynę” ir „Tarkos” keliis numerius gavau. Turiu ko pasiskaityti ir kitiems paskaityti.

Pavasaris pas mus gražus; lie-taus vidutiniai yra. Šiaip tokios žinelės, gal amerikiečiams ir ne-zingeidžios, bet pas mus tokios ir tėra. Gegužės 17. buvo vaikų „pirmoji komunija”. Klebonas J. Kasparavičius pasakė pamokslą; po apeigų ant šventoriaus klebono sesuo nuėmė fotografiją. Potam Oginskienė kuningaikštine padalijo vaikams cukerką, kringelių ir vedė į arbatinę ant pieštuką.

Per „Dievo kūno” atlaidus bu-vo kun. Alšauskis iš Kauno; aiš-kino, kaip mokslas yra reikalini-gas; priminė ir Ameriką; sako: ten žmonės ir apsišvietė, nesigai-lėjo del savo brolių, ankauso kiek kas galėdami; sakė surinkes Amerikoje 30,000 rub. ir rinko ir pas mūsų žmones; davė kiek kas galėdamas.

Dabar pas mus kuningaikštienė Oginskienė samdo merginas ir siunčia į girių diegti, čystytį ir maliavoti egles; mat atsirado to-kios plėstakės, kurios naikina egle-les, — paėda daigus ir džiūsta. Merginoms moka už dienos dar-bą po 60 kapeikų; tai ükininkai nebegali gauti mergų ant tarny-sitos.

Gegužės 29. Vatusių sodoje, iš-ėjus visiems į bažnyčią, vienos žmonelės užsidegė alkieriuje lo-va; mergaitė pamačius dūmus pa-saukė susiedus; tie atbėgė išmu-še langą ir užgesino; o kiti atbėgė išlaužė duris į antrą galą, kita alkierį ir radę skrynelę su 10 ru-blių pasinaudojo tais paskutinių pinigėliais bėdinos moteriškės, kuri laikėsi sau ir kūdikiams duonai nusipirkti. O tą lovą uždegė močiukė, berūkydama tabaką, mat inkretė į lovą ir užsidegė. Juokingas dalykas, kad moteris 60 metų sena, ruko tabaką.

J. K. Mikas.

UŽDUOTIS IR GALVOSUKIAI

81. Kiek kaštus Amerikai bu-davojimas Panamos kanalo ir kokią sau Amerika tikisi turėti nau-dą?

82. Koks žmogus atneša da-giu naudos numiręs, negu gy-vas?

83. Aš esmi kietas ir tvirtas. Ugnis mane suardo, o vanduo su-sildo ir duoda kitą vardą. Kas aš?

84. Kas turi akis uodegoje?

85. Kiek oškoje mėsos?

R. Baltrūnas.

ISRIŠIMAI IŠ N 25:

71. a) Platuma arba atokumas nuo ekatoriaus; b) iškilumas mūsų žemės angščiau jūrių lyg-menės; c) artumas prie didelių vandenų; d) artumas prie okeano bangų; e) vėjai.

72. B. dalis ūkėje yra verta \$2,100.

73. Žemė.

74. Atmintis apie žmogų.

75. Pats be savęs.

Gerai išriše šie:

Ten pamiskėj šviečia ugnelė, Ir juokas girdėtis linksmus:

Gegužės 23. svarstoma apie pa-

F. Mikelionis iš New Britain, Con.: 72, 73.
P. M—lis iš Brooklyn, N. Y.: 71, 72, 73.
J. Mikitas iš E. Arlington, Vt.: 71, 72, 73, 75.
BN. J. Mikitas 72 užduotį šiaip riše:

A. 4,500 : 2/5 = 1,800;
C. 1,800 : 1/3 = 600;
1,800 + 600 = 2,400;
4,500 - 2,400 = 2,100;
Reiškia B. ūkės vertybę 2,100.

IS JURGELIO UŽRAŠU.

VI.

Bet Amerikos fabrikai 'galini-gi: jie pergali ir drūčiausius vy-rus! Diena po dienai, Jurgelis pradėjo jausties lyg ko jam trūksta; energija ir spėkos susigérē į sunkų deginantį skausmą. Da-vis nepaiso Jurgelis apie tai; ma-nė, kad tai pereis ir nėjo pas gy-dytoja; o kada pagaliaus nuėjo, tai buvo rasta, kad yra pavojingų dulkių užkrėsti plaučiai. Kasdien vis jautėsi didesnis skausmas ir kosulys dusino Jur-geli; turėjo gydytis ūmu laiku, nes džiovos liga buvo jau taip va-dinamam „antrame laipsnyje”. Čielus 8 mėnesius negalėjo dirbti; turėjo gydytis ir visus savo uždirbtus skatikus išleido, dar ir į skolą inlindo.

Čia jau Jurgeliu pradėjo visokios kankinančios mintis ateiti į galvą; dar nesiaučia galutinai sveiku, o čia nėra nei skatino kuo gydytis; o čia ir kitos aplinkybės spaudžia: niekas neliori Jurgelio įnamėj (ant burdo) laikytų, niekas nebepaduoda jam pagalbos rankos, niekas jo nesu-ramina. Visi pirmiaus buvusie-jos artimi veidus nuo jo nukreipę. Prie to visko Jurgeli kankina dar kitoki sielvartai — tai gai-lestis jo senos močiutės, kuri bė-dinystėje liko Lietuvos...

VII.

Bandė Jurgelis pasinerti į ban-gas „atsidavimo žmonijai“. Jis sakė prakalbas, aiškino kitiem, kad reikia mylėti vieni kitus, kad reikia iš vieno kovoti prieš sunkias gyvenimo sąlygas, kad reikia vieni kitus paremti. Bet jo niekas nesuprato. Pakol žmo-gus sveikus turi pečius, tai geras ir draugams ir kapitalizmui. Kaip tik nusilpnėja — visi 'nuo tavęs atsitraukia!..

VIII.

Tuom tarpu atvažiavę Jurgelio pažystami ir giminaicių rašinėjo jo motinai į Lietuvą laiškus, kad jos sūnus į „bedievį” išvirto. Se-nutė sėdi passavo kaimynus, skun-džiasi apie savo senatvę ir sunkų padėjimą. Nuo sūnaus negauna-jokios žinios. Pražūvo sūnelis — užmiršo Dievą, užmiršo seną motiną. O už Atlančio jos sū-nus su vagaus kovą veda...

(Da bus).

P. J. Mockevičius.

VASAROS NAKTIS.

Skaisti ir raudona aušrinė Štai uždegė dangų nakties, Užgavo jausmus ji krūtinėj’ Sujudino krauju širdies.

Ir dega aušrinė, liepsnoja Ir juodi paliko miškai Užmigdė paukščius, ką giedojo Per dieną šakose linksmai.

Tik lakštis ant kranto upelio Vis čiužla savasias dainas. Matyti, jos taip-gi širdele Atjaučia puikybes visas.

Ten pamiskėj šviečia ugnelė, Ir juokas girdėtis linksmus:

Ji girdžia tik viena naktelė Ir miškas taip juodas, tamšus. Puiki-gi naktis Lietuvoje, Sieloje taip lengva, linksmu, Ir nori sušukt’ tamsumoje: „Pasauly, duok meilės, jausmų!”

Nelaikio Aidas.

LIAUDIES DAINOS.

Kad Kosciuška jojo Per žalią girelę, — Žaliojoj girelę, — Tamsiojoj naktelę. Pastoi, pastoi’ ponas Kasciuška Atjoj lenkų ponas. Ir sukluo bers žirgelis Kasciušką sugavo; Taip greitai sugavo Nevalioj apkalo, Ir į turmą pasodino Turme numarino; Skambėn skambonėliai Grajij vargonėliai, Iškambino, išgrajijo, Kojas ir rankeles.

(Užraše A. Šilas.)

RUSIJOS DŪMOJE.

Gegužės 19. buvo kalbėta to-liaus ape valstiečių teismą. Mu-sulmanų atstovas Chaz Memedov reikalauja, kad valstiečių teisme-raštuose būtų galima vartoti, ša-le rusų kalbos ir ta vietinė kalba, valsčiaus gyventojų. Bet Dūmos daugumas šita atmetė. Matomai to neparėmė nei lenkai, nei lie-tuviai, nei kitos tautystės. Sun-ku suprasti, kodėl. Dangeliis at-stovų reikalauja, kad būtų iš-meistės punktas 47, kuriame pasa-kyta, kad ant valsčiaus teisėjų galimai uždėti bausmę. Valstie-čiai atstovai smarkiai tam prieš-tarauja, nes tas pažemina teisė-jus. Bet Dūma su jų nuomone ne-sutinka ir paminėtai punktą pa-lieka. Toliaus punktas 54 sakė, kad valsčiaus teismas gali per-kratinėti taipgi bylas delei turtų (valstijinės žemės) pasidalinimo tarpe giminii. Daugeliis atstovų aiškina, kad tokiai svarbių daly-ku negalima pavesti valsčiaus teismui, o jei jau ir pavesti, tai tik tokias bylas del žemės, ku-rios neišneša daugiau, kaip 100 rub. Bet Dūma nesutinka ir su ta nuomone, ir palieka visa, kaip buvo sustatyta Valstybės Tary-bos.

Toliau svarstyta istatai apie taikos teismą; Dūmos buvo pave-lyta taikos teismuose liūdyto-jams kalbėti nerusiškai tose vie-tose, kame daugumas gyventojų yra nemokančių rusų kalbos. Valstijos Taryba tą punktą iš-metė; tas klausimas šiam posėdyje nepabaigtas liko kitam.

Gegužės 21. eina kalbos apie tą punktą, kurino Dūma buvo sutei-kusi teisę taikos teisme vartoti vietinę kalbą. Valstijos Taryba išmetė tą punktą, ir Dūmos dauguma: 130 balsų prieš 82 sutiko su Valstijos Tarybos nuomone. Rusai atstovai nerusus apgalėjo.

Ta pačią dieną Dūma svarstė apie sulyginimą moterių teisių su-vyrais, pasidalijant tėvų palikta-turtą. Dūma buvo nutarusi, se-seris dalijasi palikta turtą lygiai su broliais. Bet Valstijos Taryba, prisilaikydama tos nuomonės, kad dvarai ir apskritai žemė ne-būtų labai dalijama, tą išstatymą taip pertaisė, kad moteris gautų tik septintąją, dali žemės, o ne keturioliką, kaip dabar yra. Dūma sutiko su ta nuomone ir tą išstatė patvirtino taip, kaip ji per-taisė Valstijos Taryba.

Ten pamiskėj šviečia ugnelė,

Ir juokas girdėtis linksmus:

šalines mokyklas. Priimtas punk-tas 28; leidžiama miestų ir vals-čių valdyboms paskirti pašali-nėms mokykloms vienkartės pa-šalpas. Valdžia iš išdo tada tik duoda pašalinėms mokykloms pa-šalpa, jei jose visi dalykai, iš-skyrus tiksly, mokinama rusiš-ka.

Gegužės 24. patvirtintas ista-tas, kuriuo leidžiama ir mote-riams baigiamos reikalingą mok-sla, būti prisiekusiomis advokat-e mis.

Dūmos naujas istatas apie ka-riuomenės atlikimą bus ivedas nuo gruodžio 1. 1912 m.

J. K. Mikas.

LAISKAS IŠ CHINIJOS.

„Chinija, chinija! Kaip tan-kiai ji yra visur dabar minima. Tai seniausi ir didžiausi viešpa-tystė Azijoje, apima plotą 4,500,000 kvadratinių mylių; gyvento-jų turi apie 400 milijonų. Chinija gamtos apdovanota visokio-mis gėrybėmis, ko tik žmogus reikalauja; gamta jai nepavydė-jio įvairių turtų. Chinijoje žalioja-osiā didelės girios, pilnos vi-sokių žvérių, o žvėris duoda šil-tus ir brangius kailius. Nepavi-dėjo gamta Chinijai įvairių vai-sių.

Kaip rodo Chinijos historiškos liekanos, ši šalis gilioje senovė-je yra buvus pakilusi civilizaci-oje angščiau ir pirmiau, negu ko-kios kitos viešpatystės Europoje arba ir Azijoje. Chinų kalba yra senesnė ir už Indo-europiečių kalbas; ji yra paremta ant atski-rų garsų: kas garsas, tai žodis; nėra pasaulėje kitos jokios kalbos, kuri turėtų tiek žodžių savo žodyne, kiek chinų kalba turi.

„Chinų viešpatystėje paskutinė reforma yra — ivedimas respublikos; tai didelis chinų žingsnis pirmyn. Atsivėrė tėnai mokslo ir industrijos turgavietė. Žmo-nės, kaip prezidentas Kai ir Sen-bei ministeriai, yra pirmieviški, baigę mokslus, vieni Amerikoje, antri Europoj.

„Chinų industriją ima pavyzdi nuo Amerikos Suv. Valstijų Amerikos mechanikos inžinieriai ir technikai tėnai randa gerą už-darbi, pertai ir visą Chinų indus-triją taiso amerikonišku pavyz-diui.

„Naujoji chinų valdžia rūpi-na si gerą tvarką įvesti mokyklose ir rūpinasi išteigtį amato mokyklu-kuodaugiausia, nes dabar tėnai didelė stoka amatninkų; įvairių amatų darbininkai tėn labai pa-geidaujami. Naujoji valdžia, su-sidedanti iš protinę vyru su lai-ku Chiniją vėl pakels kultūroje ir moksle, kaip senovėje buvo. Valdžia rūpinasi pakelti agrikul-tūrą (zemdirbystę), rengia naujas ūkės mokyklas ir mokiniai chini-nus pagal naujos systemos ūkę vesti.

„Didžiausiai pakilusi moksle yra chinų provincija Chili, turin-ti 18½ milijono gyventojų su sostaviete Pekinu. Chili provin-cijoje naujosios gadynės mokyk-lų historija prasidėda nuo 1902 metų. 1902 metuose Dr. C. D. Tenny uždėjo Pei-Yang universi-tatę. Šiandien minėtoji universi-tatė yra 13 profesorių ir turi 156 mokinius. Chili provincija turi šiokių mokyklų ir mokinii statistiką: universitačių 1, mo-kytojų 13, mokinii 156; industrijos mokyklų 13, mokytojų 19, mokinii 1,612; kolegijų 14, moky-tojų 28, mokinii 1,000; normališ-kų mokyklų 2, mokytojų 42, moki-nių 349; pradinį mokyklų kumšcia į skobnies kampą ir su-

8,675, mokytojų 18,895, mokinii 156,000; vidutinių mokyklų 2000, mokytojų 4000, mokinii 50,000; Tangshau inžinerių mokykla 1, mokytojų 10, mokinii 100.

Dabartiniu laiku yra įžymiu-ju mokslininku ir direktorių „Chinų Mokslo Draugijos“ Dr. Wu Lienteh; jis visą mokyklų sistemą veda Chinijoje.

„Chinijos kontinentas yra ku-geriausias žmogaus sveikatai į industrijai, negu kur kitur; tėnai labai sveikas oras.

„Lekejų skaičiau Pekine Metodistų Misionierių Kolegioje; sutikau daugelį Amerikos pilie-čių ir misjonierių. Tolau lan-kysiuos Hunan ir Kansu provin-cijose. Dr. Eliot“.

Vertė M. Stakėnas.

Prakeiktoji Kninga.

Atvykės šiicia misionorius — „Tėvas“ savo dieviškame inkvē-pime gavo iš dangaus mintį, kad reikia prakeikti bedievius, jų kningas ir laikraščius. Na ir ne-bereikalo Dievas tą žmogų skyrė į misionorių luomą. Dievas žino, ką daras — Jis kokį beproti ne-laikys savo agentu...

Sakyklon ilipė, mažo ūgio, su nedidele galva, juodabarzdis mokytojas pasakojo apie Dievo val-stybę. Pagal jo kalbą sprendžiau, jogei Viešpačių Viešpaties

NEW YORKO ZINIOS.

¶ Automobilis užmušė muzikantą. Ant 72-ros gat. ir West End ave. susidurus dviem automobiliams, iš vieno tapo išmestas ir ant vietos krito negyvas, Alfred Seligman. Velionis buvo atsižymėjęs čionai muzikantas, taipgi rėmėjas Young Men's Symphony Orkestros. Laidojant dalyavo daugybė bėdinų muzikos mylėtojų, kuriuos jis, kaip turtingas, remdavo medžiagiškai.

¶ Gatvešlavij agitatorių nebeprims. Komisionierius Edwards da syki atsišaukė į gatvešlavijus, kurie pernai spalio mėnesį buvo sustreikavę, kad dabar galėtų aplikacijas ir atgauti savo darbą. Tačiaus juos miestas samdyti, kaip naujus. Bet tū, kuri sukurstė streiką, nebeprims, nes tie agitatorai esą padėti ant „juodo lakšto“. Gatvešlavij yra 2000. Ant streiko buvo išėjė 1200, o 800 buvo ištikimais miestui pasilikę.

¶ Mainai su Japonija. Parku komisionierius Stover nusprenė duoti Japonijai vieną tik ką gimusį hippopotamo žvériuką, o iš japonų nori užtai gauti jaunučių vyšnių medelių i vienius parokus sodint.

¶ Išvežė aukso. Da vėl išvežė iš Amerikos aukso. Šiuo sykiu išvežė franežai bankieriai, Broliai Lazard. Viso ant laivo išgabeno aukso lazdutėse sulieto, vertė \$2,000,000. Anuosa išvežė Anglijon apie \$4,000,000. Laikraščiai protestuoja, kad aukas išleidžiamas visai su mažu Amerikai pelnu.

¶ Da vienas bankierius „sutirpo“. Nuo 129 Rivington str. pabėgo žydas bankierius Auerbach. Su juo prauvo sudėti piningai, daugiausia lenkų ateivii. Viena lenkė moteris depozitoriai sudraskė klerkai veidą, kada tas negalejo pasakyti, kur bankierius su juos piningais dingo. Nelaimė, kad žmoneliai visokiemis „bankieriams“ užsitiiki. Čia tū gauda grąšių priviso ant kiekvieno kampo ir nepraeina mėnuo, kad jie žmonių nenurēkdys.

¶ Mirčių statistika. Nuo berželio 22 iki 24, savaitės laiku New Yorke pasimirė iš viso 1,206 žmonės. Ta pačia savaitė pernai pasimirė 67-nias žmonėmis daugiau. Pagal ligų taip mirusie skaidosi: įvairiomis priežastimis 301, širdies liga 168, tuberkulozu 155, brighto liga 111, per prievertą (nužūdymai) 81, kaklo pneumonia 72, plaučių pneumonia 60, viduriai 58, skilvio ligomis 52, viduriai kūdikiai žemian 5 metų 48, nervų ligomis 44, difteria ir krupu 25, šiaip džiovos ligomis 25, tymais-jadra 19, tyfoidu 10, škarlatina, nugarkaule, bronchitu — po 7, piktuoju kosuliu 3, influenza 1.

¶ Karščiai. Berželio 24. prasidėjo tikras karščių sezonas. Beveik per visą tą dieną išbuvo 85 laipsniai. Pasimirė nuo karščio du žmonės.

¶ Rusijos šnipai. Vietiniai laikraščiai dasižinojo per buvusių Eavalenko-Burcevo bylą, jogei New Yorke esą apie 200 rusiškų šnipų, tū tarpe, žinoma, ir ne rusų.

¶ Chinų dievnamyje bomba. Ant 14 Mott str. chinų kolonijoje susprogo bomba ir į šipilius sudraskė čia esančiam jų dievnamyje altorių. Ant laimės tada nebuvò žmonių. Bomba padėta su trumpu knatu, todėl jis su degë puse valandos anksčiau, negu buțu susirinkę melsties On Leon Long sekotos parapijonai. Tada jau buťu buvusi tragedija.

Manoma, kad tą padarė kita sekta, kurios tarp savę vaidijasi.

¶ Studentai eis į liūgynus. Columbia univ. ir Barnard mokyklu studentų būrys — vyrų ir merginų — nutarė apsigyventi purviniausiuose New Yorko liūgynuose, kur jie studiuosia sociologiją ir bandysią iškasavoti visokių pasileidžių bei ištirkelių, bet jos vadovui besirengiant, nebandas, kuris daro blogą intekmę tarpe vardginių jaunimo.

¶ Sufragizmas tarp chinų. Anadienian chinų kolonijoje ant Mott str. Mrs Laidlaw, bankieirus pati, iš automobilio sakė chiniečiams prakalbą apie sufrazizmą. Podraug buvo atvežta chinų kalboje literaturos apie moterių teises. Burelis chiniečių ištolo bailiai žiurėjo. Bet moteris chinietė nei viena nepasirodė. Apie 200 bučerninkų jau išėjo iš biznio, nes moteris mėsa boykotuoja. Visur pradėjo pirkti žuvius ir kitokius valgymus, bet neperka mėsos. O mėsos trustas, lyg tyčia, šiąnedel vėl 2 centu pakelė ant svaro. Taigi šiemet svartas jau kaštus 5 centus daugiau negu pernai. Kaip tas užsibaigs, dar nežinia. Valdžia i tuos sumišius žūri per pirtus. Tuom tarpu juk ir jai reikyt savo smegenis per laikraščius tūlos sufragistės, matant aukščių trusto vardu Geraldine Wingate. Berželio 14 ji su savo tėvą atvykę iš Chicagos ir šiotoje salėje laikę vieną varakar. Už salę užmokėjė \$75. Bet pasirodė, kad užmokėta falsovai čekiai. Podraug atsišaukė ir spaustuvinkai, kurie spausdino tos „sufragistės“ vaikeliini bilietus ir plakatus. Juos irgi apdūmė.

¶ „Titanico“ paminklui. Jack Phillips Titanie Memorial Fond ligi šiam laikui publika sudėjo jau \$7,548 auką. Nelaimingo „Titanico“ skenduoliams paminklas bus pastatytas ant South str. ir Coenties Slip, ties jureivių institutu. Paminklas bus tai didelis majakas st. amžinai degančiu žiburiu. Faštus jisai apie \$10,000.

¶ Be galvos lavonas. Woonsocket, R. I. iš upės vanduo išplėvė nežinomas moteriškės lavoną. Ji nužūdyta apie du mėnesius atgal. Imetant vandeninį inkirstą galva.

¶ Nubaude graikų ofcierių. Suv. Valst. teisėjas Chatfield pamerkė sunkionis bausmėn penkius ofcierių nuo graikų garlaivio „Patris“, ant kurio buvo susekti slapčiomis ingabenami Amerikos graikai ateivai, kurie dėl šiokinių ar tokų priežasčių negalijo būti čionai išleisti. Kapitonas Bogiazides su sūnum gavo po metus kalejimo, kiti tris po 10 nėnesiu. Apart to žednas turės užimokėti po \$1000 pabaudos.

Vietinės Zinios

Už Rooseveltą. Sugrįžęs Chicago konvencijos kontrlierius Prendergast ir republikou generalis vadovas Woodruff, pranešė, jogei Chicagoje pirmeivii padėjo pamata naujai Amerikos partijai — Progressive Party. Jie pasižada New Yorke ir Brooklynėje galvą už tą partiją i kovoti, idant ateinančiam lapkričių būtū išrinktus prezidentu Roosevelt, kuris jau iškalno žino, jogei būsiančioje Chicagoje progrestų konvencijoje bus nominuojas.

¶ Lenkų dievnamyje bomba. Ant 14 Mott str. chinų kolonijoje susprogo bomba ir į šipilius sudraskė čia esančiam jų dievnamyje altorių. Ant laimės tada nebuvò žmonių. Bomba padėta su trumpu knatu, todėl jis su degë puse valandos anksčiau, negu buťu susirinkę melsties On Leon Long sekotos parapijonai. Tada jau buťu buvusi tragedija.

¶ Meška išsaukė parką. Aną nedėldienį Coney Islade, ties Brighton Beach teatru škilo bai si panika ir bėgančių gatvėmis žmonių rėksmas. Tuoja išskėjė Bayonneje, N. J. (91 East 21 str.) savo XII. seimą.

rodama ištrūkusi iš teatro didelė juoda meška. Bet paskui meška atsivijo teatro darbininkai ir pasi- ėmę nusivedę atgal. Prie to jie sakė, kad be reikalo kiti nusigan- do, nes jų „Bedelia“ (vardas mė- kos) manodama išreiškianti tik džiaugsmą. Tai buvo mokta meš- ka, kuri ant scenos daro trikšles, bet jos vadovui besirengiant, ne- pastebėta išėjo iš teatro pasivaik- šiotų.

¶ Riaušės del mėsos. Brownsville, žydų kolonijoje, tebesiėja sumišimai delei mėsos. Anadienoks šimtas bučerninkų, kuriuos moterių boykotas privertė užda- ryti savo krautuvės, eidami iš sa- vo mitingo sutiko agulninką mė- sos pardavėją Dieckman ir pradė- jo jį muš. Vos gyva policija at- ėmė. Apie 200 bučerninkų jau iš- ėjo iš biznio, nes moteris mėsa boykotuoja. Visur pradėjo pirk- ti žuvius ir kitokius valgymus, bet neperka mėsos. O mėsos trustas, lyg tyčia, šiąnedel vėl 2 centu pa- kelė ant svaro. Taigi šiemet svartas jau kaštus 5 centus daugiau negu pernai. Kaip tas užsibaigs, dar nežinia. Valdžia i tuos sumišius žūri per pirtus. Tuom tarpu juk ir jai reikyt savo smegenis per laikraščius tūlos sufragistės, matant aukščių trusto vardu Geraldine Wingate. Berželio 14 ji su savo tėvą atvykę iš Chicagos ir šiotoje salėje laikę vieną varakar. Už salę užmokėjė \$75. Bet pasirodė, kad užmokėta falsovai čekiai. Podraug atsišaukė ir spaustuvinkai, kurie spausdino tos „sufragistės“ vaikeliini bilietus ir plakatus. Juos irgi apdūmė.

¶ Falsova sufragistė. Carnegie Lyceum salės užvezida pajieško per laikraščius tūlos sufragistės, pakruntinti, matant aukščių trusto plėsimą žmonių kišenės. Trustas sako, kad maža esą gylūlių. Jeigu taip, tai ekonomistai pataria išleisti be monto galvijus iš Argentinos. Bet to nenori trustai, o jo gailisi valdžia. Tuom tarpu mė- sos krizis pluto jau visą Ameriką.

— Nevisuomet ubagai biedni. Ties mokykla ant Leonard str. policija suėmė apgeibusių elgetę, tūla Ona Veršauskė. Policijos stotyj ją atgaivino ir davė valgyt. Bet kada paskui ją apieškojo, tai už pančekos atrado bankavą kni- gūtę ant \$1,400 ir da \$50 poperi- nais piningais. Jā uždarė kalėjimam už valkystę.

— Nelemtas talkininkas. Brooklynė yra žinoma lietuvių kolonija „Kalvarija“. Čia taip-gi žinomas buvo smarkus vyrukas, Vincentas Kazlauskas. Neseniai koks ten kitas lietuvis, norėdamas atkerstyti vienam vaikinui, pasisam- dė Kazlauską. Šisai pasigavo tą vaikiną ant gatvės ir metė ištolo į galvą gėležiniu kabliu. Kablys išskabino rankon ir sužeidė. Užtai K. buvo areštotas ir už nelemtą talką teisme gavo metus be vienos dienos kalėjimam.

— Emigracijos reikalai. Berželio 28. New Yorke, Slavokų Immigracijos Name, buvo „Lietuvių Imigracijos Šelpimo Draugijos“ susirinkimas. Buvo rinkta atstovas į Ellis Island. Atsišaukė buvo 5 kandidatai: A. Stanelis iš Newarko, V. Leščinskas iš Newarko, Vaitkus iš New Yorke, vienas iš Chicagos ir P. Kačergius iš Jersey City. Išrinkta tapo p. Kačergius. Jisai prieš komisiją išdavė labjau atsakantį kvotimą.

— Lietuvos Amerikos Ukėsu Klubo — pusmetinis susirinkimas atsius ateinanti nedėldienį, Klu- bo ruimuoje, 372 Bedford ave., nuo 2-ros val. po pietų. Bus svarstyta svarbių reikalų ir priemi- mas naujų narių.

— Ekskursija. Ateinantį nedėldienį, liepos 7. atsibus vietinio Lietuvių Gymnastikos Klubo iš- važiavimas arba ekskursija į Empire Grove ant Hudson upės. Laivas išeis nuo 10:30 iš ryto, ant Metropolitan ave. ir N 2nd str. dokų.

— Lenkų „Sokolų“ seimas. Len- kų gymnastų ir liuos „kareiviu“, organas „Kolókol Polski“, kuris iš eina New Yorke kassavaitė, pra- neša, jogei liepos 3 ir 4 d. turės žmonių rėksmas. Tuoja išskėjė Bayonneje, N. J. (91 East 21 str.) savo XII. seimą.

PRANESIMAS.

Brooklyn, N. Y. Lietuvos Ukėsu Klubo praneša visiems tiems savo na- riams, kurių jau turi stoti į courtą ir išsiimti pilnus ūkėystės popierius, bet ikišolei nesirūpi. Pranešam, jogei per Situos 2-3 mėnesius pasiskubint atsilankyt Klubas, 372 Bedford ave., kur turės prisiruošti prie popieriu. Dabar yra paranki proga.

Žemiau einia surašas tū, kurių i- šta pranešimą turi tėmyti:

Asevičius John, Aleksa Joseph, At- kokaits Petras.

Brazačius Petras, Blazaitis Pi- juš, Bučinskas Ludvikas, Bar- kauskas Joseph, Buitkus John, Balūnas John, Bobonis Joseph, Burdulis Ludvikas, Bružis Jurgis, Bielecas John, Birgelis Joseph.

Ciapas Bernardas, Daukšis John.

Gilius Franciškus, Graunas John, Ge- rulis Vincas, Gerulis Joseph, Godūnas Joseph, Gružinskas Petras, Girdauskas Jurgis, Gražulis Jurgis, Gavelis Joseph.

Hiršukas Adolfas.

Junevičius John, Jankeliūnas And- rius, Jarusevičius John.

Karpus Jurgis, Kičas Motiejus, Ka- ralius Joseph, Kairukštis Andrius.

Lazauskas Joseph, Lazaras Matijo- sius, Lukša Antanas.

Mičiulis Pijus, Masaitis Kazys, Mi- nelgas Benediktas, Milkaitis Franci- skus.

Nauas John, Norkevičius Matjusius, Naujas Joseph, Novickas Andrius, Nassau Petras.

Pilipas Franciškus, Pupka Kazys, Peikis Dominikas, Paškaitis Stanly.

Račkauskas Jurgis, Radževičius Ka- zys, Randarčikas Kazys.

Sibanauskas Vladislavas, Santaus- kas Zigmantas, Savanauskas Kazys, Šimkaitis Simas, Sinius Petras, Sau- kaitis Kazys, Susinskas Joseph, Stra- gis Jurgis, Seputis Antanas, Šrupskis Alekša, Simanauskas Joseph.

Tauskas John, Treigis Antanas, Tan- kus Mikas, Tamosa Vincas, Turuta Jur- gis.

Urbanavičius Motiejus. Verpeciukas Andrius, Valukevičius John, Vaicekauskas Joseph, Vidrins- kas Joseph, Volskis Joseph.

Zailskas Alekša, Zonis Antanas.

Viso labo 76.

Andrius Kandrota.

KRASOS DÉZUTÉ.

P. Banini: — Ačiu už raštelius. Bet jau antra syki taip nelemtai pasitai- ko, kad vertimas iš Maupassant turi nueiti už nieką, nes iš „Fransuaza“ buvo pas mus visai nesenai išspausdin- ta po tit: „Sesers“; tik tada kladin- gai buvo pasakyta, kad iš Tolstojaus versta. Malonėkite smulkiai straipsne- lių iš draugijos gyvenimo. Apsakym- lių gana daug turime.

NAUJI RASTAI

Garnys N5. Turinys: Vištystė. — Ropė. — Naujas išradimas. — Mokalo skyrius. — Laikas į „Garni“. — Ge- riausioji politika. — Garnio telegra- mos. — Smulkmenos. — Juokai.

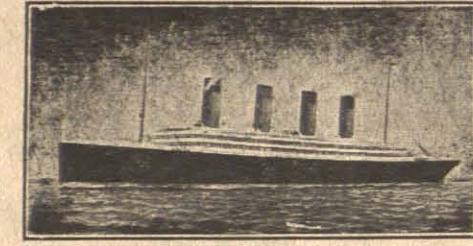
Zibutė. N2. Turinys: Moterų ren- ka- mos teisės. — Ona Filosofienė.

Moteris, kurios pirmos sau lygiu teis- ių su vyrais pradėjo jieskoti. G. P.

Moterų teisų sulyginimo priešams, že- maitė. — Ivairus balsai. — Liepojaus Dro Goldbergo pribuvij mokyklą.

Pirmas Excursion

Boatas paimtas ant 1500 ypatu.

L Gymnastikos Klubas iš Brook- lyn, N. Y. rengia savo ekskursiją, ku- ri atsibus nedėlijoje, 7 d. liepos (July) 1912. Laivas išvažiuos nuo Metropoli- tan Ave. iš nuo N. 2nd St.) punktu- liškai 10:30 ryte. Vartai (gate) atda- ri nuo 9. Važiuos pakraščiai Hudson River ir sustos Empire Grove on the Hudson arba Parke. Muzika (benas) po vadovyste prof. John McNally.

Malonę viengieniai! Malonai už- kvečiame visus, kaip jaunus taip ir senus, iš visos aplinkės: Brooklyn, Maspeth, New York, Jersey City, Newark, Elizabethport, ant mūsų iškilmingos Ekskursijos, ir katrie pri- busite, ati vienom busite nūganėdinti.

Kiekvienas suprantate

Clix Cigarettes

SUMAIŠYTA IVAIRAUS
KELETO TAUTŲ TABAKO

10 Cigaretu už 5c

Tuose cigaretuose indėta didžiausia vertybė, kiekios niekas ligi šiol neindejė.

Tabakas padarytas žmonių, kurie turi pilnā pažinti apie įvairių kraštų tabako lapus.

KIEKVIANAME PAKELI BASITE KUPONĄ. RINKITE JUOS.

Už dešimtį tokijų kuponų gausite vieną pakeli CLIX cigaretų dovanai. Pas visus pardavėjus.

5¢

LIGGETT & MYERS
TOBACCO CO.

Zinios iš moterų judėjimo.

Nuosavybė ir darbas. Sutelutino A. J. Karalius. Spauda „Lietuvių Žurnalo“, Chicago, Ill. 1912. Pusl. 18. Kai na 5e.

Tikri juokai lietuvių paslinksmimui. Parašė Jonas Viskas. Chicago, Ill. Lėšomis ir spauda „Lietuvos“. 1912. Pusl. 208. Kaina 50c.

Draugija N65. Turinys: M. Vaitkus. Kelianti! Kelianti! Ateina velykos. Ilgėsis — eilės. Lazdynų Pelėda: Naujas takas—mūsų laiku apysaka. S. Dagilis: Da keli žodžiai, ginčus p. P. K. užbaigiant. Marija Pečkauskaitė: Vai kū melavimas — naudotasi d-ro J. Stoffel's straipsniu. Kun. Smigelskis: Pastabos apie padidintąją žemaičių vyskupystę, pradedančią nuo 1850 metų naujaugiai gadyne. A. Maliauskas: Dieceziniai susirinkimai Francijoje. A. Jakštės: Lenku ir rusu spauda apie Lietuvą. A. J. Lituanica. A. Jakštės: Svarbus atsikirmas. Druskius: Deleji Rimšas „Kovos“. Bibliografija ir kritika: Žemaitės: Apsiriko, Pritrūko kantrybės. Vargovaikio: Vienturis. Račkauskas: Pražuvo. — Sveiki karalaitė. Ar moki katekizma. Lietuvių spandos turinys.

Ateitis N5. Turinys: J. Karklės: Naktis, Pažinus meilę — eilės. Rugėnas: Kas bus? Rudens metu. A. Z. Hymas — eilės. Lrv. Mano tikslas — eilės. Jaunas Studentas: Iš „seno“ studento gyvenimo. Aukšė: Dar del dr. Taigi — Tigi straipsnis. Mokinys E. Keli patimijimai prie p. Vabalėlio straipsnio. „Aušrinė“, — „Moksleivio gyvenimo apžvalga“. K. Telks:

nevielius: Ilgo gyvenimo šaltinis. Kalnenas: Vasara arti... Putinas: Aniolas Dievo. Žvirgždukas: Veiveriu semeriaja. Eckert'as: Kroatija. Regulija: Iš historijos kroatų moksleivių judėjimo. Jaunutis: Jieškant pagudos — eilės. Bystras: Materializmas ir mokslas. Sidabris: Draugių delei. Petras R. Rusų studentija pirmiai ir dabar. Iš moksleivių gyvenimo. Mūsų tautinės tverbos žiedai: dainos, mislij, prietariai.

Liudianas dainos tinkamams deklamacijoms. Isleidimas „Laisvės“. So. Boston, Mass. 1912. Pusl. 48. Cienia 15c. Šviesa N3.

Jaunimas už berželi. Turinys: Vidūnas: Draugija ir pavienis žmogus atsižvelgiant į pažanga: Vds: Mūsų kalba ir rašyba. Apžvalga. Pasikalbėjimai.

REIKALINGI VYRAI.

1000 vietu atviru. Mės išnokiname barzdaskutystės (barber) į šešias nedėlias. Nauja sistema. Kiekvienas gali išnokti to amato. Darbas čystas. Ir gera mokesčis. Musų gradacijos diplomių pageidajama. Prietaisais duodama.

COSTELLO & WISE
New York Barber School,
2 Rivington St.,
New York, N. Y.
(vienais trepiais augstyn.)
(08)

Eikime ant kolonijų.

Tik viena iš geriausių ir sveikišiausių gyvenimui vietų — tai ant ukés. Oras yra vienas iš geriausių ir teisingiausių daktarų. O kur gi galetų buti sveikiessis ir čystesnis oras, kad ne ant ukés.

Ar-gi negeriau buti pačiam savininku, negu dirbtu pas kitą kur fabrikoje. O kiek susižaidimų ir mišrių visai bereikalingų pasitaiko bedarbant fabrikoje. Ir kas iš to viso mums bepalieka?

Yra parinkta vieta dėl lietuvių kolonizacijos, rytų krašte. Ta visa vieta užima 9 pavietus New York Valstijoje, 7 pavietus New Jersey, 3 pavietus Conn. ir 3 pav. Mass. valstijos. Yra tai vieta, kur visų minėtų valstijų kampai į kruva zuela. Ta vieta mės sujungo, aprinkome dėl lietuvių koloniją, kurioje jau ir yra bandoma lietuvius apgyvendinti. Pirmiausia kolonizaciją pradedame Putnam pav. ir Orange pav. Ci yra labai gražios vietas ir labai tankiai išvedžioti geležinkelis.

Norintieji pirkoti arba parandavoti ukes Lietuvių Kolonijoje, kreipkitės pas:

A. M. MARTUS

Brooklyn, N. Y.

o mës jums prisiūsime knygą su mapa ir visokiomis informacijomis apie ukes-farmas.

120 Grand Street,

PIKNIKAS!

Piknikas parengtas Draugystės Šv. Mikolo Arkaniuoju Maspeth, L. I. atsibus nedėlioje 7 d. liepos (July) 1912 Queens County Parke, prasidės 2-ra val po pietų.

Išanga: vyrams 25c., moterims — 15c.

Muzika bus kuopukiausia po vadovyste prof. Mikolo Prusinsko. Ir pati Draugystė yra pasirengus kuogrūžiaus sivečius priimi.

Kviečia visu lietuvius, Komitetas.

PIKNIKAS!

Devintas metinis piknikas Draugystės D. L. K. Vytauto atsibus 6 liepos, Washington Parke. Prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki vėlybai naktį. Užprāsme visus lietuvius ir lietuviav-

Išanga: vyrams 25c., moterims — 15c.

Komitetas.

Hura visi ant Pikniko!

Lietuvių Politinių Klubas iš New York City parengia 4-mečių paslinksmišnių ant tyro oro, kuris atsibus subatoje, 6 liepos (July) 1912 m. EL GROVE PARKE (šeles Washington Parko). Prasidės 2 val. po pietų ir tės iki Saulėtekinių nedėlių ryto.

Išanga: vyrams 25c., moterims — 15c.

Komitetas.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieškau savo draugo Dom. Malauško, iš Telšių pav., Kauno gubernijos. 1910 metais mės persiskyrėme New Yorke; jis nuvažiavo į Newark, N. J. Vėliau susirašinėjome. Meldžiu atsišaukti, arba tegul praneša kas apie ji žino, turinė svarbų reikalą.

J. Motiejunas,

P. O. Box 190, Stager, Ill.

PIKNIKAS!

Ketvirtas metinis piknikas Draugystės Šv. Petro atsibus subatoj, 6 d. liepos (July), 1912. Dexter Parke. Prasidės 2 val. po pietų. Muzika po vadovyste prof. K. Garlinso.

Išėjimas: sgnariams draugystės į korpo dovanai. Pavieniai, kaip moteris ir panelėms, taip ir vaikinams — po 25c.

Visus užkviečia Komitetas.

LABAI SVARBUC PRANESIMAS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje nuo 1 os dienos liepos mėnesio 1912 metų įveda skyrių pašalpos ligoje. Tas skyrius yra labai svarbus netik darbų gyvuojančioms susivienijime kūpoms, bet ir pašalpinėms draugystėms, kurioms daug geriaus ir naudingiaus yra, prisiūdėjus prie Susivienijimo, vesti pirmyn savo narių šelpimo darbą pagal vienodą tvarką ir iš vieno centro.

Pagal naujų, SLA. narių priimtų ir XXII Seimo užtvarių konstituciją Susivienijimas Lietuvių Amerikoje moko kiekvienam nariui pašalpos ligoje po \$6.00 sevaitėje per pirmąjį 15 sevaičių ligos ir po \$3.00 per sekantių 15 sevaičių ligos. Taip pat moteris gaus pašalpu ant lygių su vyrais visose ne nuo palago paeinancinėse ligoose, o palage gaus vienu sykiu \$6.00.

Mokesčių į tą skyrių — 30 centų mėnesyje.

Išstojo mokesčių į skyrių pašalpos ligoje: nuo 18 iki 30 metų amžiaus — \$1.50; nuo 30 iki 35 metų amžiaus — \$3; nuo 35 iki 40 metų amžiaus — \$4 nuo 40 iki 45 amžiaus — \$5; nuo 45 metų augščiaus — \$6.

Prie skyrius pašalpos ligoje gali prigulėti visi sveiki Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai; visi naujai prisirašantie prie susivienijimo, išapsugos skyrius, gali taip gi prisirašyti ir prie skyrius pašalpos ligoje.

Pranešdami apie tai, kviečiame prie šios pažangios tautiskos organizacijos, t. y. prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, visus lietuvius ir lietuviavates. Norintis ištoti, kreipkitės prie vietinių knopų, o kur tokius nėra — tvertke naujas. Visokias informacijas galit gauti iš Centro. Rašykite į šiuo adresu: Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W. 30th street, New York, N. Y.

SAPA ANT RANDOS.

Gali gauti ant rendos šapą, didis 25x101, kampinis budinkas, šviesus, langai aplink, augštis lobos 1 floor. Dasižinokite pas

H. B. Rosenson,
317 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(83)

REIKALAUJAME

Geru darbininku — vieno prie keputvės, kitto prie išsvečiojimo duonos;

turi buti gerai apsažinęs su darbu ir mokantis lietuvių, anglų ir lenkų kalbas. Turi buti teisingi ir darbštys.

Darbininkams mokame gerą algą.

Iškeptuve reikalausime pirmo skyrius darbininko-kepęje prie lietuviškos duono keptimo ir kitokijų skyrių duonos. Geram ir mokančiam darbą darbininkui gera alga ir darbas užtikrinantis ant visados. Atsižaukite šiuo adresu:

Andrius Žiugžda,
324-322 Passaic Ave, Newark, N. J.
(13)

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ AGENTAI

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

AGENTAI

ELIZABETH, N. J.

Bom. Bočkus, 211th st.

GRAND RAPIDS, MICH.

J. Garnupis, 1411 N. Front st.

Z. Urbanavičius, 204 Quarry St.

Jonas Brazaitis, 581 Broadway.

HOLYOKE, MASS.

K. P. Simkonis, 7 Columbia st.

LAWRENCE, MASS.

A. Ramanauskas, 99½ Oak st.

MONTELLO, MASS.

B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.

V. Ambrzezic, 178 Ferry st.

NEW BRITAIN, CONN.

V. Alksniniš, 79 Beaver st.

J. Mažeika, 27 Comerton st.

NEW YORK CITY.

J. M. Danielius, 315 E. 29th st.

PATERSON, N. J.

A. Varaškevičius, 70 Lafayette st.

L. M. Tacionis, 80 Keen st.

PHILADELPHIA, PA.

A. A. Pauža, 1332 So. Water st.

RUMFORD, ME.

J. A. Kalvelis, 222 Pine st.

ROCHESTER, N. Y.

P. Petronis, 211 Joseph ave.

SCRANTON, PA.

J. Petrikis, 1514 Rose ave.

SO. BOSTON, MASS.

N. Gendrolis, 224 Athens st.

J. J. Stropus, 30 W. Broadway.

K. Jurgelėnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.

K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.

A. J. Povilaika, 804 Bank st.

M. Alyta, 13 Congress ave.

J. Žemantauskas, 789 Bank st.

WORCESTER, MASS.

M.

Telephones 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir
Laidotuviai
Direktorai.
veseioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukite ypatiškai
ar per telephoną.
227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

PARSAMDOME KARIETAS

Rusiškas progresyviškas laikraštis

“Russkoe Slovo”

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams \$2.00.

Užrubežiuose, Kanadeje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

New York, N. Y.

Nauja Krautuve

Atidariau naują krautuvę visokių

Vyrisku DrabužiuKAS TIK VYRAMS REIKALINGA.
Kaip pavasarinių taip ir vasarinių.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

Peter T. Markevich
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

VISIEMS DEL

GEROVES!

Mūsų viengenciai skaito visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių raštojų, bet tankiai atsitaiko, kad randasi suvisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jokiui būdu negalėtina suprasti. Todėl mės kiekvienam patariame nusipirkti *Svetimų ir nesuprantamu žodžiu žodynėli*, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus nesuprantamus žodžiams. Kaina tik 35 cent. Galima gauti pas:

J. J. PAUKSTIS Co.
120 Grand St. Brooklyn N.Y.**BIRUTE**

LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS.

Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams.

„BIRUTĖ“ išeina kas pėtinyčia
Tilžėje (Mažojoje arba Prūsijoje).

„BIRUTĖ“ yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasižientimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiškai.

„BIRUTĒ“ spausdinama lietuviškomis raidėmis išeina grynoji lietuvių kalboje.

„BIRUTĒ“ jau eina trečias metus ir supažindina savo skaitytojus ypačiai su reikalaus prūsų lietuvių, še to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

„BIRUTĒ“ nori būti „apžvalga“ visoms apžvalgoms, ant kiek jai pasiseks tą įvykdinti, prigulė nuo savo tautiečių.

„BIRUTĒ“ tekainuoja visose Suvienytose Amerikos Valstijose visiems metams tiktais \$1.50.

Priederme kiekvieno lietuviu yra išsirašyti „Birutę“, tuom pa remia reikalais prūsų lietuvių ir kartu visos lietuviškos tautos.

„BIRUTĒ“ galima užsisakyti per p. J. J. Paukštį, 120-124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra „Birutė“ atstovas visos Ame-

Bukie Vyras!

Ruptura

Varicocele

Prapuolę pajiegos

Užnuodintas kraujas

ATIMA JUMS VYRISKUMA

Dr. Alex. O'Malley

(Specialist)

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo!

Išbannytą per 30 metų!

Be pelio ir vaistų!

Išrasta per manę!

Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA — Darbininkai, katrie pas mane dirbo, gal sakyti kad jie žino mano metodą ir pagal ją gydo be operacijos, jei gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tili **Vienas Dr. O'Malley Budas** ir naudojamas tik **Mano Offise**.

Aš nedrukuoju jokių gromatų ligonių, kadangi atsilankymas į mano Offise pradydys jums, kad turu daugybę gromatų ligonių iš visų šalių pasaulės, kurie tapo išgydyti.

Prisiųsk 2c. markę už kninguotę padabintą paveiksląs apie ruptura.

Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.

Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Antanas Stašaukas.

Labai puikiuoje vietoje salinuas, užlaikau skaniausius gérimus ir kvepiantius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankytis pas savo vienam.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.

EAST PLYMOUTH, PA.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška cienia.
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.Pirmutinis lietuviškas Jamala ofis dėl darbininkų.
Iš Brooklyn imkite ant Broadway Cypress Hills kar. persimainyt ant Jamaica ave. Karo, išlili ant Rockaway Road, eit po tiesias iki Lincoln ave.**A. Švirmickiutė-Salucka**
204 Henry St. Jamaica, L. I.
Tel. Jamaica 403 R.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

“Russkoe Slovo”

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams \$2.00.

Užrubežiuose, Kanadeje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

New York, N. Y.

Look Out! You'd better take care of Yourself!

Galvos skaudėjimas, gerklės sope, skaudėjimai krūtinėje, sūnus, pabrirkę muskulai ar kitoki slogų ženklai neineis i sunkų padėjimą jeigu vartosi

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERI

sulygti, kaip yra nurodyta ant pakeilių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergeikis pamėgdžiomyje ir klastavimyje, žiūrėk t. k. kad butų **Inkaras** ir mūsų vardas.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Pillés yra geros nuo vidurinės suklestėjimo. 25c. ir 50c.

Pigiausios kaimos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

Skaitykite atydžiai!

Nesuduokite apgaudinėti triukšmingiemis ir me lagingiemis Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sakė jogei kame nors Jus užtikrina, paklausite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomas Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kassą. Pirmegu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimi Tėvynė, pasiteiraukite kaiju ir kuomi užtikrina Jus y sunkiai uždirbtą skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtų tūkstančių dolerių kaipio užtikrinimą Jums. Isitėminkite, jogei netikrojo bankierius reiškia. Jus y patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris Siunžia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortas į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (davierenastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalauskite pinigų kurso ir laivakortų kainų. Atsakinėjau greitai o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kaimos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuvės Krautuvė

Judančiųjų Pavieksly Amerikoje.

Užlakome visokius gatunkus APERAVUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokais Elektriniuose ir Gaziniuose intaisais naujaisiais mados. Į Stak užlakome suvirš 1000 rati filmos. Importuoti iš visų šalių svetlo, specjaliskai turinė padargi daug Lietuvos Illustracijų dėl Daing, Deklemacijų, Referatu ir Pralekcių, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimant arba norit užimti šiuoniu bizniziu, reikalauskiant pagelbos Sunkutės prie:

American Film Exchange

A. T. Raciunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.**KAS ČIA DO BIESAS?**

NAGI "TARKA"!

SATYROS IR JUOKU LAIKRASTIS

Kas prisiūs mums doline?

Tas gaus tarką poperiau.

Juk bus per visą metą.

Juokai eina į sveikatą.

Prisiuntusieji už 10c. markučiu,

gausite vieną numerį dovanai.

Adresuokite:

P. Narvydas,

120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA**AGENTURA****Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.**

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliantiems į Lietuvą arba norintiems parsikvesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausiu ir geriausiu LAIVU už prieinamą prekę. Ku rie pas mus pirk'o Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mės visados suteikiam reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant Šifkoričių — malonėkite kreiptis prie musų, o busit kuogerianusiai aprupinti visame.

Offiso valandos:

šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

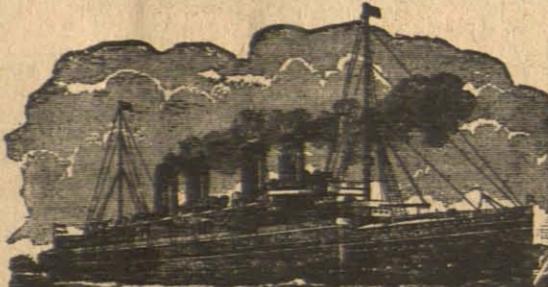
PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siuončame pinigus į visas svetlo dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teigpi išmainom ant rusų ir vokiečių.

Parduodam Tiketus ant geležinkelio į pietines ir vakarinės valstijas.

Persiunčiam fotografijas į Lietuvą ir užregistruojam laikus.

“VIENYBE LIETUVNINKU”

Seniausias Lietuvio Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienvę Lietuvninku“ Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygias, konstitucijas, bilas, plakatus ir tiketus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokių spandos dalykus.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Cia visokias knygias galima gauti, kokios tik yra išėjė iš po spaudos, kaip svetiskas teip ir maldų knygas. Žedynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t.t.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

Brooklyn, N. Y.

Padarem aktus rejentalus dėlei žemės į kitokių priklausantių savo žemės. Tą viską darome su Konsuliu palindžiu.

Užsilmame provomis Euro piškimos ir Amerikoniškemos iškolektavojime mokesčių.

Darem davierenastis, ikiškomos daleles Lietuvos ir atimam į Ameriką.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir druciai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tank. ar kilnotis, tai geriausia pirkti mašina su skrynele, kuria pasiemęs į ranką kaip čemodanell, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str.
Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvius Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselijoms ir krikštynoms.
Ofisai ir gyvenimai:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuvių, kreipkitės reikale.

Telephone 834 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.

E. APRIL, Savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos
PIRTYS
BATHS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Moterims kiekvieną utarninką.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis
visoje pasaulyje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĒTNYCIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.

EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusuose 15 markių.

MÈNESINIS RÀSTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MÈNESIO.

Talpinasi visokių
grazių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglioje 7 sh.
Prusuose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINKSMÀ VALANDÀ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Amerikoje, in Rosijoje \$4.50. in Anglioje 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėj skaitytuojai kas metas gauna DOVANA puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
620-622 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos susina prie Trans-Atlantikų laivų. Nebrangi perduvinėja bagažą ir pervažierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių keliai).

Trumpausis keliais iš Buffalo. Tiesiniai iš Scranton, ir Anglių Sritijos New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visu vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kainas, traukiniai begojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinių agentų arba rašykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielska, elius, visokis vynas, krepentis cigarai, ir puikus užkančiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atskaitančios vietas, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

Moterims kiekvieną utarninką.

Teisingiausia

Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES
ant geriausių ir greičiausių Lai-
vu, keleivių visados bus užga-
nėdintais.

SIUNČIU PINIGUS
i visas dalis sveto kuo-greiciu-
siai ir pagal pinigų kuršą. (Sto-
viu po kaučia \$30.00.)

Teipgi Pinigus priimu kurie
noris pasidėl dėl apsaugojimo ir
ant kiekvieno pareikalavimo juos
sugržiniu.

PIRIMOS KLIASOS HOTELIS,
Skaniausi ir sveikius visoki gė-
rimai, per tai visados svečių pil-
na, kiekvieną draugiškai ir malo-
niai visados pavažina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjė praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidarė ofisą:
103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gyd naujausiu budu ligas vyri, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų
chroniškų (išsenėjusių).

Valandos priėmimo ligonių: 18 rytų nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Tu Esi Geriausias Prietelis.

Telp sako žmonės išgydyti nuo
visokių ligų!

Kaip joki vaistai ir visoki daktarai
negalėjo pagelbėti, tai tu mane
išgydė.

Garbingas Tamistal Jusu budas
gydomo iš liekarstos labai geros,
kad mano motoris net per tria mē-
nesius sirgus ant vidurių skaudė-
jimo, po krutine, galvos, didžio
nusilpnėjimo ant sveikatos ir bal-
tujų tekiimo, kurios ikišiol nėkas
nepataikė išgydyti, o kaip Jusu
prisiystas liekarstas suvarstojo, tad
tapo visai sveika ir daugiau ligos
neatsisnūjina. Už tokį tikras
moksliską iš pasekmėngia gydymu
višiemis Tamistu vardą apskelbiu.
Tu esi geriausias prietelis. Pasi-
liekame dėkingi.

Klemensas ir Ona Stefenavicius,
1413 Brynmower, Scranton, Pa.

Kaip nicks neįstengė, tai Ph. M. Klinikos Mokslo išgydė trumpam laike!
Malonus Tamistai! Kad išgydėtose, skrepiliavimis ir sunkumā ant krutini-
nės pasekmingai, teip lygiu tik Jus ištengiate išgydyti, nuo ligos išberimo ant
odos spaugalų ir niežėjimo: kiti gydytojai per du metus nesuradu pagelbos. Už
Jusu teip gerą gydymą ir teisingas liekarstas atnaujins šimta kartų ažū.

Su godone A. Galmanas, Box 36, Bonne Terre, Mo.

Guodotinas Pons Daktare! Labai dėkavoju už knygą "Daktaras", kuria
man prisiuntėt, ir podinug danešu, kad esu sveikas jau ir išgydytas nuo ro-
matizmo.

Antanas Jurgelis, Box 145, Paulsboro, N. J.

Garbus Daktare! Atlojik, kad ilgai apie save nedavau žiniuos. Laukiau
pasekmyų gydymo, bet kad ligą, nuo kurios mane gydėt, neatsisnūjina skau-
dėjimai kojų, rankų, sanarūnu, ir kaulų bei raumenų, — tad dabar širdingai
dėkavoju už tokį teisingą, gerą gydymą.

A. —— Jones Pecura, 4549 Cambridge St., Philadelphia, Pa.

Daugybės dėkavoniu atėina kas diena, iš kurio kion keletą patalpiniu.
Jeigu tukstančiai džiaugiasi ir dėkavoju už sugrąžintą gerą sveikatą, tai
tikrai ir Tave galima išgydyti.

THE PHILADELPHIA M. KLINIKUI galima pilnai tikėti, nes yra po-
valdžios kontrole ir paties gubernatorius užtvirtintas.

Gerasių liekarstų ir daktarų kaip Klinikų negaliama surasti.
Skaityt knyga "Daktaras", iš kurios išmokinėti ne tek nuo visokių ligų
apsirėgė, bet kaip išgydyti ir kaip nuo sukčių bei vampyrų apsaugoti.

JEIGU ESI NESVEIKAS! In vyras kokia nors šviežiai atsiradusi ar
užsisejusi liga, bet dabar nori kad syki ant visada buti išgydyti, tai pribuk-
tis Klinikos Ofisai asasiškai, o jei kur toli gyveni, tai aprašyk lietuviškoj kalk-
boj savo liga ir kas kenkia; o apurtėsi priestoliška roda arbū ir reikalingas lie-
karstas, naujusio išradimo, kaip VYRAMS teip ir MOTERIMIS, speciališkai
kiekvienuose prie ligos sutaiystas, kurios trumpam laike išgydy, kurios tik
ligos užpūta varzinimų žmonių ir paslaiptingas be peilio, be pjaustymo, be
operacijos. Sekretas užrašomi.

Visada reikia adresot teip:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC

1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

Valandos: Nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioje nuo 10 iki 3. Vakarais Utar. Ir Pilt. nuo 6-8.

Sitas apgarsinamas ir padékavonės ištirtos, teisingos. Pilnai galima tiket.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS

LIETUVISZKAS GRABORIUS

(UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuvius Direktorius.

Karietos laidotuvėms, veselijoms ir krikštynoms.

Mano gyvenimo Ofisai atidara

DIENĀ IR NAKTĮ.

213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAJ REKIPITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

ZMIĘCZNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EX-
PELLERIS ant sveto nuo visokių ga-
vos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALI-
MO, REUMATIZMO, STRENU-
SOUS, SAUSGELŪ, KAKLO, GALVOS SU-
KIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pas-
gelbėti, neješk rodos pas kokius ne-
mokinčius žydielius ar kriyžiokis savo
priepuoly, bet kreipkitis arba tiesiai pa-
rašyk pas savo locinę vientoauti, reikalau-
damas tikrą, grynų ir gydantį vaistu —
pas.

ALBERTA G. GROBLEVSKI,

Plymouth, Pa.

garbu dirbę, „Lenkiškų ir Lietuviškų
gyduolių“, o persitikim, kad nei-
skleliai veltui ir ant apgavystų savo sun-
kai uždirbtu centu.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, ko-
kius tiktais randasi ant sveto teip dėl
žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir
moterų.

„Lenkiškų-Lietuviškų“ vaistai jau
tuksčiantis padare sveikais — išgydys tr-
Tave.

Ypatingai SLAPTAIS ligas gydome ir
pagelbėjome slaptose užlaike, kaip kunigas
išpažinti.

Dėlto jeigu trokšt tikros gydytojau-
pagelbėj, aprašyk savo negerovę, aiski-
ir su smulkmenomis, pried 2 centu ant
atskymo laikui, o niekumet to nesi-
gailėsi.

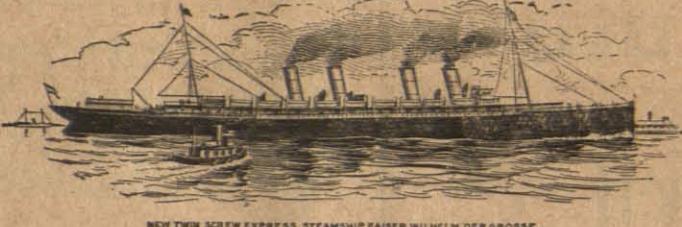
Adressas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės

New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.

Kas reikalauja teisingo pataravimo ir nori kad jo reikalaui butu greitai atlikti, tegu atsišaukia

Seniansi Bankini Namą. Uždėta 1848 m.

\$100,000 (šimtas tuksčiančių doerių) yra mygt kaučia sudėta į redišką kasy.

Pinigus siunčiam į Kraju kuo greičiausiai. Pinigus visu kaučiu išmainome pagal kurso. Pinigus priimame ant precento ir išduodame ant pareikalaivimo.

Šių pinigų parduodame ant geriausią garbinių visų Linijų ir iš Kraju už pliausiai kaičia. Pasportus dėl keliančių į Kraju parupiname. Daviems padarome pigiai ir visas kitas rejaliniškas popierias su palidūjimi

Konsuliu. Atjėsėjimą dalių atliekame knočiausia.

Atidaryta: kas diena iki 6 val. vakare.

Sabatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.